

ek

Mihályt megoperálták

tanak a véres Beyrouthban

ber 17. (Rador.) A város az éjjel folyamán továbbra is a zavargások idejében volt. Tudvalevő, hogy fordulópontra állott be terrorbandák működésében abban a pillanatban, amikor Fauzi Bey Al-Kaukdji Palesztinába érkezett és átvette az arab portyázó csapatok vezetését. A sztrájk befejezése után Kaukdji elhagyta Palesztinát és Transzjordánián keresztül Irákba ment. A palesztinai terroristák jelentős részét lefegyverezték. Az „első számú ellen-ségről” azonban még mindig sokat beszélnek Palesztinában. Róla és palesztinai működéséről szól az alábbi cikk:

ber 17. (Rador.) Ujabb zavargások játszódtak le a városban. A zsidó diákokat az előadásokon való részvételük miatt megsebesítették.

a budapesti elemek

ber 17. (Rador.) Ujabb zavargások játszódtak le a városban. A zsidó diákokat az előadásokon való részvételük miatt megsebesítették.

ber 17. (Rador.) Ujabb zavargások játszódtak le a városban. A zsidó diákokat az előadásokon való részvételük miatt megsebesítették.

ber 17. (Rador.) Ujabb zavargások játszódtak le a városban. A zsidó diákokat az előadásokon való részvételük miatt megsebesítették.

ber 17. (Rador.) Ujabb zavargások játszódtak le a városban. A zsidó diákokat az előadásokon való részvételük miatt megsebesítették.

év legnagyobb sikere

IL SOLOCHOW:

A des Don-trilógia

esndés Don 314 oldal

haros napok 320 oldal

ozások lázadása 292 old.

apható a teljes mű!!!

és elfogulatlan regény

szág átalakulásáról.

EPOCHÁ.

Könyv- és Lapkiadó R. T.

Strada Baron L. Pop 10.

fonszám: 8-61.

MINZURAT

Taxa postală plătită în R. No. 224713/ROMANIA

Di Ramasetter Róbert

BUDAPEST

10. Telefon: Havonta 110, négy évre 600, egészévre fűldre: Havonta 2, félévre 12, egészévre detések díjazás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bánági zsidóság egyetlen politikai napilapja. Cikkeink utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen leveleket nem fogadunk el. — Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-szegi Ernő, Strada Cobălcescu 52. Csütörtök, 1936. november 19. 5697. EV. KISZLEV 4. XIX. ÉVF. 265. SZÁM

VILAG TÜKRÉ

A palesztinai arab terroristák és vezérük

A „Palcor” jeruzsálemi távirati iroda legutóbbi jelentésében autentikus és rendkívül érdekes részleteket közöl az arab terrorcsapatok szervezetéről és működéséről a zavargások ideje alatt. Tudvalevő, hogy fordulópontra állott be terrorbandák működésében abban a pillanatban, amikor Fauzi Bey Al-Kaukdji Palesztinába érkezett és átvette az arab portyázó csapatok vezetését. A sztrájk befejezése után Kaukdji elhagyta Palesztinát és Transzjordánián keresztül Irákba ment. A palesztinai terroristák jelentős részét lefegyverezték. Az „első számú ellen-ségről” azonban még mindig sokat beszélnek Palesztinában. Róla és palesztinai működéséről szól az alábbi cikk:

Kaukdji ma negyven éves. A sziriai Tropi-liból származik és a háború alatt a török hadseregben szolgált. 1925—26-ban aktív részt vett a druzok felkelésében és halálra ítélté a francia kormány. A felkelés levereése után sikerült Hedzsászbába menekülnie. De itt sem maradt nyugton a kalandor. Résztvett egy lázadásban, mely Ibn Szaud király ellen irányult. De innen is sikerült elmenekülnie Irákba. Az utóbbi éveket Bagdadban töltötte. Az ottani katonai iskola tanára volt és a guerilla harcok tudományára oktatta tanítványait. Mielőtt Palesztinába ment, hat hónapi szabadságot vett ki a bagdadi katonai iskolától.

Miután megérkezett Palesztinába, Kaukdji hozzáállott az egyes arab bandák megszervezéséhez, amelyek az ország különböző pontjain működtek és szervezeti és katonai jelleggel igyekezett adni azoknak. Nyolc csapatra osztotta fel a terroristákat és mindegyiknek megjelölté külön működési területét. Minden csapat élére egy-egy vezetőt állított, aki közvetlenül az ő parancsnoksága alá tartozott. E bandavezérek egyike Farhi-Abdul-Hadi, egyben Kaukdji helyettese is volt. Farhi-Abdul-Hadi a török impérium idején egy rablóbanda vezetője volt és a háború után 15 évre ítélték nagybátyjának meggyilkolásáért. A főbb csapatvezetők között volt egy csódbé jutott tulkaremi arab kereskedő is, Abdul Rahim.

A palesztinai zavargások kitörése után Abdul Rahim szervezte meg a harcot a zsidó ültetvények megsemmisítésére a Saaron völgyében. De miután gaztetteiért felszólították, hogy jelentkezzen a rendőrségen, a hegyek közé menekült és ötven főből álló fegyveres csapatot szervezett meg. Az arab kereskedők és felahok megszorulásával is kitüntette magát és a terroristák részére zsarolt pénzeknek egy részét saját zsebébe süllyesztette. Annak a bandának, amely az ismert Anabta falu környékén, Szichem mellett garázdálkodott, egy bizonyos Ibrahim Nazer volt a vezetője; egy arab népis-kola volt tanítója, később egy Jaffai ifjúsági arab szervezet titkára. A Jenin környékén működő terrorcsapat vezetője Far-chan-Al-Sadi volt, aki nagy rabló-karriert futott be. A háború után rövid ideig a rendőrség szolgálatában állott, később Asa-Al-kasam sejk hírhedt bandájához tartozott.

E különálló csapatok mellett, amelyek egyébként 30—35 főből állottak, Kaukdji maga körül négyszáz terroristát gyűjtött. Legnagyobb részük Irákból és Sziriából származott, vagy transzjordániai beduinok voltak. Ez volt Kaukdji testőr-csapatja és magva a terrorcsapatok szervezetének. Szigoru katonai fegyelem alapján szervezte meg őket és külön egyenruhájuk volt. Kaukdji maga legutóbbi nem vett részt csapatainak terrorcselekményeiben és csak egészen kivételes esetekben játszott aktív szerepet a hadműveletekben. Testőrei a he-

Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök éleshangu beszéde a revízió ellen

..Belgrád, november 18. (Rador.) Dél-Szerbiai utját folytatva, Sztojadinovics miniszterelnök tegnap Bitol községbe érkezett, ahol beszédet mondott. Emlékeztetett prágai, bucaresti, ankarai és szófiai látogatására, majd rámutatott arra, hogy a jugoszláv hadsereg erős és jófelszerelt. A külföldi sajtóban megjelent egy bizonyos cikkre hivatkozva és a határrevízióról beszélve, Sztojadinovics ezeket mondta: „Ha arról van szó, hogy meg kell védenünk határainkat, nincsen rá szükség,

hogy a miniszterelnök utasításokkal lássa el a sajtószolgálatot. Mi nem úgy fogjuk megvédeni határainkat, hogy tintát fogyasztunk és tollhegyeket koptatunk. Ilyen esetben a hadügyminiszter meg fogja adni a kellő utasításokat a vezérkarnak és ha odáig jutnánk — bár én úgy vélem, hogy még sem fogunk odáig jutni — az egész nemzet készen fog állni, élén a volt frontharcosokkal, hogy megvédje a határokat. Sztojadinovics beszédét hatalmas lelkesedéssel fogadták.

Minden cáfolat ellenére katonai szövetség jött létre Németország és Japán között

A japán külügyminisztérium cáfolja, az orosz távirati iroda megerősíti a katonai szövetség híreit

Hitler vissza akarja állítani a császárságot?

Tokió, november 18. A japán külügyminisztérium cáfolja a Tass-ügynökség azon híradását, amely japán-német katonai szövetség megkötéséről szól. A japán cáfolat ellenére a Tass-iroda ismételt hangoztatja, hogy dacára minden cáfolatnak, a német-japán egyezményt parafálták és hogy az tulajdonképpen hivatalosan aláírta egy titkos japán-német szerződést, amely a két állam közös fellépésére vonatkozik egy harmadik állammal való háború esetére.

alapos tanulmányozás tárgyává tette a monarchia restaurációjának kérdését Németországban. Hitler szerint a monarchia lenne legbiztosabb eszköze a nemzeti szocializmus folytonosságának. A volt császár felesége — írja a lap — kétszer járt Berlinben az utóbbi időben. A volt császár hozzájárult a tervhez, hogy Frederick herceget, a volt Kronprinz második fiát koronázzák meg.

Római jelentés szerint a Giornale d'Italia, amely nemrég jelezte, hogy a kommunistaellenes front tagjai közé fogja sorolni Japánt is, tegnapi számában hirt ad arról, hogy Japán és Németország között e célból megegyezés jött létre. Berlini jelentés is arról számol be, hogy egyes német politikai körökben olyan hírek terjedtek el, amelyek szerint a német-japán egyezménynek nagy fontossága van és azt rövidesen közzéteszik. Eddig hivatalos megerősítésben nem részesült a hír. London, november 18. (Rador.) A Manchester Guardian szerint Hitler kancellár

A késő délutáni órákban érkezett moszkvai jelentés arról számol be, hogy november 16-án Arita japán külügyminiszter Yurenev orosz nagykövettel folytatott megbeszélése során beismerte, hogy tárgyalások folynak egy harmadik állammal, amit nem nevezett meg, a kommunizmus elleni blokk kialakítására. Ezen információ alapján a Tass-ügynökség azt jelenti, hogy az illető harmadik ország Németország és az egyezményt, amely a kommunizmus elleni harcra vonatkozik, már parafálták is. De ez az egyezmény csupán aláírni akar egy titkos szövetséget, amely arra az eshetőségre vonatkozik, ha Németország, vagy Japán háborúba keverednének.

Szabadlára helyezték Gross Jenőt

..Bucuresti, november 18. A tábla ma helyt adott Gross Jenő felelőbeszédének. Ennek értelmében Gross 800.000 lej kaució ellenében szabadlára helyezik perének tárgyalásáig. Gross szabadlárahelyezésére még ma sor kerül. Mint ismeretes, Gross Jenő Bécsből való kiadatása óta

van letartóztatásban. A Cagero volt igazgatója azóta minden hónapban kéri szabadlára helyezését, de eddig a tábla a kérést mindig elutasította. Most szokatlannul nagy váltásdíj ellenében helyezték szabadlára.

tervezetet fognak készíteni. A H. csoport is ellenzi a kormány-javaslatot és kitart a liberális párt hagyományos sajtópolitikája mellett, amelyet C. A. Rosetti teremtett meg. Ugyancsak elégedetlenséget keltett, hogy a sajtójavaslat benyújtására Incelet helyettes miniszterelnök kapott megbízást. A javasla-

tot az újságírószervezetek által kívánt szelvényben kell módosítani. Hasonlóképpen élesen támadja a törvényt a Capitala és az Epoca, Nicolae Filipescu lapja is. A Credinta pedig a liberálisoknak a sajtó elleni haragját látja kifejezve az új sajtótörvény-tervezetben.

gyek között táboroztak és szinte naponta változtatták helyüket.

Kaukdji gárdájának fegyvereken és revolvereken kívül nyolc gépfegyverük is volt. Ezeket abból a pénzéből vásárolták, amelyet Sziríában gyűjtöttek a terroristák részére. A gárdához tartozó druzok dum-dum golyókat is használtak.

A csapatok élelmezéséhez szükséges élelmiszereket a szomszédos arab falvakból kobozták el a terroristák. Minden nap követet küldtek egy-egy faluba és a falusiak a kiküldött terrorista jelenlétében kellett, hogy összegyűjtsék házaikban az élelmiszert és azt kénytelenek voltak a szóbanforgó terrorcsoport rendelkezésére bocsátani. Azokat a falusiakat, akik vonakodtak engedelmessé válni, súlyosan megbüntették, sőt egyes esetekben halállal.

Néhány nappal az arab sztrájk befejezése után nagyobb élelmiszer-tartalék gyűjtéséhez láttak hozzá a terroristák a hegyek között. Ezzel kapcsolatosan külön „rendeletet” (No. 4-36.) adott ki Kaukdji a Tulkarem környékén lévő arab falvakhoz. Ebben a rendeletben kimondja, hogy ha a falvak lakói nem adják jószántukból a kért élelmiszereket, úgy erőszakkal kell elvenni azokat tőlük. Kaukdji legfőbb kincstárnoka és tábori adminisztrátora egy *Taba* nevezetű egység volt, a legfőbb muzulmán tanács tisztviselője, aki állítólag lemondott állásáról, nehogy tevékenységével kompromittálja azt az intézményt, amelynek élén maga a főmufi áll.

Október elején Kaukdji Damaszkuszba utazott és az ottani német konzul közvetítésével 112 láda golyót és nagymennyiségű kézigránátot rendelt a palesztinai arab bandák részére. Ugyanakkor egyik megbízottja Rejruthba utazott és dinamitszállítmányt hozott onnan Palesztinába.

Kaukdji Palesztinába való jövele előtt az arab bandák teljesen anarchikus terror-tevékenységet fejtettek ki. Szeretlennül támadtak katonákat, rendőröket, autobuszokat, vonatokat és zsidó kolóniákat és mindig orvul támadtak. Kaukdji eleinte elhatározta, hogy feladja ezt a harcmodort és nyílt, koncentrált támadásokba akart átmenni. Ezt a gondolatot két ízben próbálta megvalósítani, egyszer Betha, másodsorban Dsaba falunál Szichem mellett, a katonaság ellen intézett támadással. De mindkét esetben súlyos vereséget szenvedett és nagy veszteségei voltak. E tapasztalatok arra készítettek Kaukdjit, hogy feladja büszke haditervét és csapatai visszatértek a régi harci taktikához, vagyis továbbra is orvul támadták meg az angol katonákat és a zsidó kolóniákat, az éjszaka sötétjében, amikor könnyen menekülhettek az ellenállás elől.

Ezalatt azonban az angol haderők a védekezésből támadásba mentek át, üldözőbe vették a bandákat, megtámadták őket és arra kényszerítették Kaukdjit, hogy alaposan szűkre szabja csapatainak tevékenységét.

Miután vége volt az arab sztrájkoknak, az arab bandák vezetői parancsot kaptak, hogy szüntessék be a terror-cselekményeket. Azon palesztinai terroristák, akiknek neveit nem ismerte a kormány, visszatértek falvaikba és Kaukdji mellett csak a külföldi idegenek és azon palesztinai terroristák maradtak, akik nem térhettek vissza a falvakba, miután nyilvánították őket a hatóságok. Ezek a „lenemfegyverzett”, terroristák továbbra is a hegyek között maradtak, azzal a szándékkal, hogy bevárják a királyi bizottság működésének eredményét.

Közben egyre válságosabb lett a terroristák helyzete, miután az arab falvak nem voltak hajlandók többé élelmiszert rendelkezésükre bocsátani. A terroristák erre a falvakat kezdték támadni és erőszakkal rabolták el azt, amit a falusiak nem akartak jószántukból adni. Erre értekezletre ült össze Tulkarembe néhány arab vezető, akik a terrorcsoportok támogatását szolgáló segélyakciót irányították és elhatározták, hogy javasolni fogják Kaukdjinak, hogy a „lenemfegyverzett” terroristákkal együtt hagyja el Palesztinát és menjen Transzjordániába, mert fegyveres csapatok további jelenléte az országban a rendőrséggel és katonasággal való összeköttetésekhez kell, hogy vezessen, ami ked-

vezőtlen kihatással lehet a sztrájk után kialakult politikai helyzetre.

A javaslat értelmében Kaukdji embereivel Eglonban, a palesztinai határ mentén telepedett volna le, ahol — miként egész Transzjordániában — zavartalanul lehet fegyvert hordani és nem fenyegeti üldöztes a kormány részéről. A palesztinai határhoz való közelség viszont lehetővé tette volna a terroristák számára, hogy visszatérjenek az országba, mielőtt azt szükségessé teszik a viszonyok. A tervet Kaukdji elé terjesztették és ő azt elfogadta.

Október 21-én hagyták el a terroristák teljes fegyverzetben a szichemi és tulkaremi hegyek között lévő táborát Kaukdji vezetésével és elindultak Transzjordánia felé. Az első éjszakát Reai, a másodikat Kabatia, a harmadikat Talpis, a negyediket Raba faluban, Jenin körzetében töltötték.

EMIL LUDWIG:

GYILKOSSÁG DAVOSBAN

A fegyver

Amikor a zsidó egyetemi hallgató boszszuja célpontjává a német országvezérét választotta, nagyon jól meggondolta, hogy nem a berni követ a szimbolikus képviselője annak a hatalomnak, amit ő itt, külföldön, a különösen hozzáértő Svájcban célba kíván venni. Valószínűleg 1936 januárjában, a nürnbergi törvények hatása alatt született meg elhatározása, mert két vagy három héttel a cselekedet előtt, egy alkalommal, amikor hazajött, háziasszonyának egy új revolvert mutatott. A háziasszonya elrémült, mert jól ismerte kedélyét és azt is tudta, hogy egy ízben már foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, kivette belőle a naiv ígérte, hogy mielőtt a vizsgára megy, átadja neki a fegyvert. A diák mosolygott és megígérte.

„Másoknak azonban erről ne szóljon semmit” — tette hozzá gyorsan, mert nem akarta, hogy a család kikérdezze.

Ettől a naptól kezdve még komorabb, még kevesebbet beszélt, mint különben, s anélkül megy el hazulról, hogy megmondaná, hogy hová, úgyhogy a háziasszony, akik oly szívéllyel hozzá, viselkedése feltűnik. Azután, egy péntek reggel elmegy hazulról, s egy cédulát hagy maga után, hogy este nem jön haza. Háziasszonya, aki csak az öngyilkosságra tud gondolni, gyanút fog, utána néz és látja, hogy a fegyver nincs otthon; együttérzése és féltelme oly erős, hogy a rabbival megbízt egy detektívet. A detektív első kérdése, nem lehet-e szó bűntényről. „Elképzélhetetlen! De öngyilkosságot elkövethet.”

A diák Davosba utazik, három napig él ott szállodában, senkivel sem érintkezik. Töpreng.

Mindaz a szégyen, amit népe három éve szenved, amit az utolsó hónapokban érzett, a nürnbergi törvények és a kamasz, aki nagybátyja szakállát cibálta, a betegsége miatt gátolt egzisztencia, a halogató cselekedetre való vágya, az itt elérhető kicsi szimbolikus képviselő kijátszása a nagyval szemben, akit a messzeségtől nem tud elérni, mindezek összjátékai határozata megerősödésében. Elvesztett becsületének tipikus bosszúállója, a diák, akit nem személyes ok vezet: a megsértett gondolkodó cselekedete ez, akit a jogtalanság feletti tiszta érzés hajt a lázadásba. Amint ott ül a szállodai szobában, órák hosszat maga elé meredve — párszor találja így a szobalány —: mit látott maga előtt, élete ez órájában, a cselekedet előtt?

Viziók

— hosszú, minden cök-mókjukkal meletelő emberek kigyózó tömött sorából ifjak válnak ki gyerekekkel, öregek unokákkal, öregek egyedül, — ahogy a négyéves gyerek egyszer a kiült zsidókat látta a képes biblíában, miközben a képet apja ujjával magyarázta és ő apja térdein ült. Most azonban átváltozik az öltözetük... és hosszú sorban a taxi állomásról a pályaudvarra mennek, ... ott üldögélnék a fapadokon, sápadt zsidóasszonyok mandula szeméből melankolikus pillantások siklatnak azokra, a német tájakra vissza, akik oly drágák voltak a szüleiknek, míg váratlanul pár barnainges fiatalember száll be helyükre, kiborotvált arccal, rövidre nyírt hajjal — s a zsidó bandát kizavarják, mert egyedül akarnak ülni s amikor az egyik védekezni próbál, négyen is ráugranak és összeverik, — most a dachau táborban ül — egy vénemberrel együtt kicipelik, s miközben a gumibotok csapnak le rájuk, társaik türelmét kell uj-

ték. Itt azután erős angol haderővel találják szemben magukat. A katonák minden oldalról körüvérték a terroristákat és elzárták előlük a Jordánhoz vezető utat.

Az első katonák, akik a terroristákkal találkoztak, a palesztinai határőrség egyik osztagához tartoztak, de ezek csak a levegőbe löttek. Nemsokára feltűnt az angol katonaság és kitört a harc. Három terrorista meghalt, egy megsebesült. A terroristák két lovat és egy töltény-szállítmányt is elvesztettek a csatában. A megtámadott bandák megkísérelték a visszavonulást. A katonák azonban mindinkább bekerítették őket. Így telt el két éjszaka és egy nap. A terroristákat bekerítették és minden ut el volt zárva előttük. Helyzetük rendkívül súlyos volt. Ha a katonaság erősebb támadásba megy át, vagy megsemmisülnek, vagy megadják magukat. Ekkor váratlan fordulat állott be. Egyszerre csak megnyílt a gyűri a terro-

risták körül, a katonaság Szamaria falu felé húzódtott vissza, hogy szabadabb legyen az utat a terroristák számára a Jordánhoz. A meglepett terroristák nyomban megindultak ebbe az irányba, utjukon a környék felfegyverzett arab tömegei kísérték őket. Minden oldalról jöttek az arabok, hogy megvédjék a kivonuló terroristákat és csak akkor oszlottak széjjel, amikor Kaukdji embereivel már szerencsésen átjutott a Jordánon. Visszatértükben az arab kísérők kerültek minden találkozást a katonasággal. Ebben segítségükre volt egy arab kormánytisztviselő Beisan körzetéből, aki a visszavonulóknak megmutatta az utat, ahol nem kerülnek a katonák és rendőrök útjába. Rendkívül jellemző az is, hogy úgy a katonaság, mint a rendőrök nyugodtan és tétlenül nézték, ahogyan az arabok fegyveresen siettek a bekerített terroristák segítségére és ahogyan később szétoszlottak és falvaikba visszatértek.

vetésnek szolgáltatja ki! Rálöhetne a képmására!

A lövés

De ime, a helyettese lép be: — egy óriás, amelynek gyermekkorra óta az ellenséget álmodta. Góliáth! Erre kell most a kis Dávidnak gondolni. A bátorság, amely olyan sokáig elkerülte, ellepi, kirántja a fegyvert és ráló erre az emberre maga előtt: ösztör egymásután, mint ahogy valamikor Dávid öt darab kavicsot vett magához Góliáth ellen. Az óriás ideje. Zavar. A gyilkos menekül. Rövid ideig ide-oda botorkál a hóban, azután egy telefonhoz szalad, a rendőrségnek jelenti tettét, felmegy a rendőrségre s pár pillanattal később önként, ő maga adja fel magát.

Amikor félórával később Gustloffné a rendőrségre hivatta belép, hogy a gyilkos személyazonosságát igazolja, szorosan az asszony elé áll. A kettő: a gyilkos és a meggyilkolt felesége, pár pillanattal egymás szemébe néz. Azután ezt mondja az asszony:

„Hogy tehetted ezt? Hisz olyan jószágok a szemei!”

Példák

Egy latin könyvben *Marina*, a híres jezsuita, arról ír, hogy milyen feltételek mellett szabad és kell valamely fejedemet, vagy zsarnokot megölni. Csak ezek a feltételek változnak a népek és vallások, az elméletek és pártok között; de nem a megengedett gyilkosság alapelve. S mégis az újabb kor egyetlen büntető törvénykönyve sem nyílvánítja a gyilkosság és nemét büntetésmentesnek: valamennyi nép büntetéssel fenyegeti, még a gyilkos javára tud is menteséget, ami bűnhődését enyhíteni tartozik. Így keletkezett ellentmondás a nép érzése, mely egyes cselekedeteket nem büntetni, hanem becsülni óhajt és a törvénykönyvek között, amelyeket keresztény alapvetésük akadályoz az előbbi kimondásában.

(Folytatjuk.)

Primeros
Gum...?

Égészsége és idegei veszejben forognak!

Az egyedülálló, különleges minőségű „PRIMEROS BRILLIANT”-ot, a modern higiénia legnagyobb sikerét nem árusítja más márká. Ezért csak a valódi, eredeti Primeros gumit követelje.

PHILO Jüdisches LEXIKON

800 hasáb, 250 kép, 40 képtábla és térkép

240 LEPAGE-nál
Lej LEPAGE-nál
Kérjen ingyen „Judaica” jegyzéket.

Olasz egyszemkiül

Olaszország, Ma követelését. A

A Gestapo

Bécs, november 18 előtt hivatalos olasz azt a Londonból kelt gróf és Hitler Adolf során megállapodás olaszországi zsidókérgi zsidókérdés formá tekintetében. Nem tiku az a tény, ho des valóban tárgyal Távirati Iroda bécs mált körökben tájéki Ciano berlini látogatás valóban komoly képezte és pedig a k

A legfelsőbb nem kifejezték azt a né ország és Olaszországához tartozó h közeledéshez

a zsidókérdés eg szük

Ciano azonban tartnak ebben a kérdés tásától és nem volt lást foglalni a kérdé kérdést Bécsben és E tárgyalnia. Az olasz utóbbi napokban után megerősödött felfogás, hogy a a mintára való kezelé elálljanak. Bécsi k Ciano gróf ilyen adott berlini tárgyal szögezte, hogy

Bécsnek, mint id nak az ausztriai olyan jelentősége állásontra kell kérdéssel szembe tot szögezett le nis

A Zsidó Távirati azok a támadások, lista lapokban a r csolatban jelentek hogy Darányi korm ben vallott állás és a magyarország német módszereket bönnek Németorsz zászok már felme volt magyar minis nyi, Bethlen útjára nyeiből kiderül, ho a gyanu megerős nyegették, hogy a döntő lehet a szám Numerus

Bécs, november során Pernter köz kifejezte azt a vél ban tulságosan né tók száma és ezét megszoritásának g Nem látják kizár kormány numerus mint ahogy azt M numerus klausuz zeti jellege, lényeg tené, hogy a zsidó meg. Vég

A Vogelsang k én a nemzeti szoc megbeszélésre ült szónokai Göring,

KÖZGAZDASÁG

Ujabb megszigorítások az adók és illetékek behajtásánál

Az alábbiakban röviden összefoglalva közöljük azokat az adó- és illetéki döntéseket és határozatokat, amelyeket a pénzügyminisztérium, a repülőbélyegalap központja, vagy bírói fórumok hoztak.

Mikor kell fizetni a kereskedő tőkekamatadót?

Az egyenes adótörvény szerint minden kölcsönadott összeg után tőkekamatadót kell fizetni, még abban az esetben is, ha ténylegesen az adós nem fizet kamatot. Ilyen kamatmentes kereskedelmi kölcsön esetén az adót 6%-os kamat után kell megfizetni, mely a kamat 14%-a, azaz 3% superkvóta, plusz 1% utadó, tehát összesen 18%. Továbbá a belyegtörvény 14. paragrafusa 5. pontja szerint hat havi időre adott készpénz-betétek 7 ezrelék és ennél hosszabb időre szóló betét után 3 ezrelék belyegilleték fizetendő. A pénzügyi ellenőrök most sorra járnak a kereskedőket s ahol ilyen kamatmentes kölcsönököt találnak a könyvelésben, mely után nem fizették meg a tőkekamatadót és a belyegilletéket, jegyzőkönyvet vesznek fel. A kiírt büntetés, melyet visszamenőleg öt évre számítanak, a kölcsönösszeg 20%-át is meghaladja. A tőkekamatadó az adós által fizetendő kamatot élvező terhére, visszatartás formájában, tehát a tőkekamatadó fizetése szerint a kamat kifizetése után esedékes. Oly esetekben, ha a kölcsön terminusról nem beszél. Ebből kiindulva a bíróságok több esetben már megsemmisítettek ily ügyekben felvett jegyzőkönyvet azzal, hogy a felek között még nem történt meg az elszámolás és ennek hiányában az adó fizetése nem esedékes. A minisztérium ezen bírói döntéseket nem fogadja el irányadóul, azonban már tervebe vette, hogy az egyenesadó törvény módosításánál a vonatkozó szakaszt kibővíti azzal, hogy kamatmentes kölcsönök esetén az adót évenként kell fizetni.

Uj módszer a számlabélyegkek ellenőrzésére

A pénzügyminisztérium utasítást küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben elrendeli a számlabélyeg lerovásának szigorú ellenőrzését. Az ellenőrzés olyképpen történik, hogy a pénzügyi közegek kiskereskedőknél kimutatást készítenek az ott talált számlákról, mely kimutatásban a szállító cég és a számla végösszegén kívül megjelölik, hogy a vonatkozó számlákon milyen száma bélyegek vannak lerova. Ezen kimutatás alapján fogják a nagykereskedőknél a kottákat felülvizsgálni.

Külön könyvekben kell vezetni az igazgatósági és a közgyűlési jegyzőkönyveket

A részvénytársaságok azon belyegköteles könyvei, melyekbe a közgyűlések és igazgatóságok jegyzőkönyvi határozatai vezetettek be, a Casa Fondului National al Aviației szerint külön vezetendők a közgyűlésekről és külön az igazgatósági ülésekről. Jóllehet, hogy egyetlen könyv vezetése esetén sem lehet szó kihágásról, miután a lapok belyegkötelezettsége nem különbözik, mégis azt tanacsoljuk, hogy 1937 január 1-től a közgyűlési jegyzőkönyvekről fektessenek fel egy külön könyvet, a meglevőt pedig folytassák, mint az igazgatóságok üléseiről szóló könyvet.

Ujabb forgalmi adórendelkezések

A cluji pénzügyigazgatósághoz most rendelet érkezett, mely szerint a forgalmi adót fizető vállalatok a következő könyveket tartoznak vezetni: raktárkönyv, napi termelési jegyzék, termelési regiszter, raktárjegyek a nyersanyagszaporulatáról és csökkenéséről, továbbá az eddig is összeállított technikai kimutatásokat.

A pénzügyminisztérium forgalmi adó fizetési kötelezettség alá vonta azon árumennyiségeket, melyeket az egyes gyárak munkásainak és alkalmazottaiknak konvencióként, vagy ajándékképpen adnak. Egyben megszüntette a minisztérium azt a rendszert, hogy egyes állami intézmények oly feltétellel vásárolnak árut gyáráktól, hogy a forgalmi adó megfizetésének kötelezettségét magukra vállalják és később a kormánytól az adó alól mentességet kérnek. A pénzügyminisztérium minden esetben ragaszkodik ahhoz, hogy az

ily eladásoknál a forgalmi adó lefizetést nyerve az adó részéről.

A 38-44 százalékos valutaprémiumot le kell vonni a vállalat adóalapjából

Az idei évi adókvótáknál a kivétől bizottságok az áruimporttal foglalkozó vállalatok régi külföldi tartózkodásai után a Bancanat által utólag követelt és lefizetett 38-40 százalékos valutaprémiumot nem voltak hajlandó többletkiadásként elfogadni, mint igazolt árubeszerezési kiadást, hanem a valutaprémiumot adóalapnak minősítették és így jelentős adó többlettel sújtották az importáló vállalatokat. A timisoarai tábla a na-

egyik alkalmazottja perében a timisoarai törvényszék, mint felfolyamodási fórum. Ezt a döntést a semmitőszéki ügyész teoretikusan az említett 73. paragrafus értelmezése végett a legfelsőbb bíróság elé vitte. A Casatia III. szekciója a napokban foglalkozott a kérdéssel, kimondva, hogy a hároméves elévülés a szabadsággal járó kártérítésre is kiterjed.

Munkás Mozgóban
Csütörtökön, pénteken, szombaton, vasárnap 3, 6 és 9 órákor dupla műsor, egy helyár: I.

Az orleánszi szüz
Fősz.: Theodor Loos és Angela Saldocker.

Tong, a hóhér
Csak erős idegzetű embereknek. Főszereplők: Edward Robinson és Loretta Young.
III. Journal. Helyárak: 10 és 12+3 lej.

Semmitőszéki döntés szerint: az alkalmazottak szabadságidőre járó követelése 3 év alatt elévül. Az alkalmazottak által igénybe nem vett szabadsággal járó kártérítéssel kapcsolatban az egyes bírói fórumok különbözőképpen döntöttek afelett, hogy az alkalmazott kártérítési követelése hány év alatt évül el. Egyes bírói döntések szerint a munkaszerződésekről szóló törvény 73. paragrafusa megjelölt 3 éves elévülés a szabadsággal járó követelésre nézve is irányadó, tehát az alkalmazottak csak 3 évre visszamenőleg érvényesítheti ezirányú jogait. Más bírói döntések szerint a hároméves elévülés csak az alkalmazott fizetésére, túlórára, stb. vonatkozik, de nem terjed ki a szabadsággal járó kártérítésre. Így döntött legutóbb az Industria Lanei

pokban hozott ilyen ügyben elvi jelentőségű döntést egy aradi importcég fellebbezésével kapcsolatban. A tábla kimondta, hogy a cégek mérlegeiben igazoltan feltüntetett valutaprémiumok nem tekinthetők adóalapnak, mivel ezek integráns részét képezik az áru beszerzési értékének.

A kölcsönadott áruk után is belyegilleték fizetendő

A legfelsőbb belyegügyi bizottság azt a határozatot hozta, hogy az olyan szerződés, melynek alapján egy vállalat egy másiknak bizonyos árukat ad át azzal, hogy azt záros határidőn belül vissza kell adnia, kölcsön-szerződésnek tekintendő és a belyegtörvény 11. paragrafusa 8. pontjában előírt belyegkötelezettség alá esik.

A konverziós megállapítási keretek mentesek a belyegilleték alól

A konverziós beadványokról a legfelsőbb belyegügyi bizottság kimondta, hogy azok a beadványok, melyeket a hitelező oly célból nyújt be, hogy megállapítsák, hogy az adós nem részesülhet a konverziós törvény kedvezményeiben vagy azokat elveszítheti, a nevezett törvény alkalmazására vonatkozó okmányoknak tekintendők és mint ilyenek mentesek a belyegilleték és proporcionális adó alól.

Szeszhiány fenyegeti a szeszmonopolt. A szeszmonopolt igazgatósága megállapította, hogy a monopol közelebbről nem tudja ellátni a szeszhiányt. Ez részben annak tulajdonítható, hogy a szesz átvételi ár 14 hónapos függőben tartása miatt a gyárak teljesen tájékozatlanok voltak, másrészt a szesztermelés a minimumra esett. Bár az új termelési kampány szeptemberben kezdődött, alig néhány gyár kezdte meg a főzést. Emiatt a bor- és feketeszesz lépett előtérbe és október folyamán a monopol szesz fogyasztása országsszerte visszaesett.

Elveszté a CFR a buzaszállítmányok tarifadifferenciájának megtérítéséért indított perét. 1931-ig a CFR a buzaszállítmányokat a tarifa 22 A. alapján díjazta meg. Később az ellenőrzés során a CFR ennek a tarifának alkalmazását tévesnek ítélte és a vasuti szabályzat 64. paragrafusa értelmében a tarifa differencia megtérítését követelte az érdekelt cégektől. A vasut egy cluji pénzintézet ellen, amelyhez egy buzaszállítmány vinkulálva érkezett, próbapert indított 38.000 lej tarifa különbözet megtérítésé végett. A cluji törvényszék III. szekciója most tárgyalta az ügyet és ítéletében megállapította, hogy a kedvezményes tarifa alkalmazása helyes volt és a vasutat keresetével elutasította.

Ismérje meg Spanyolországot!

Földjének és városainak szépségeit!

Rokonszenves, derék, szerencsétlen népet! Olvassa el

SZABÓ IMRE:

TOLEDO

című érdekes regényét, melynek háttérében felbontakozik a régi és mai Spanyolország. Egyszerű kötet ára 40 lej. Számozott példány 80 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

Aki meg akarja ismerni a cionista mozgalmak okait, előzményeit és vezető egyéniségét, olvassa el **SZABÓ IMRE**

UJ ZSIDÓK

című, a napokban megjelenő 180 oldalas kötetét.

Moses Hess — A. D. Gordon — Herzl Tivadar — I. Trumpeldor — Rachei

érdekes, szórakoztató és tanulságos életrajza

Ifjúsági csoportok, iskolák, kultúregyletek husznál több példány megrendelése esetén jelentékeny árkedvezményt kapnak. Megrendeléseket pontosan elintézik az Uj Kelet könyvosztálya Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

EREDETI FRANCIA

selyem-báronyok

CSAK

GALLIA-nál

CLUJ,

Str. Gen. Neculcea 2.

BRASOV,

Piața Libertății 3.

SIBIU,

Str. Regina Maria 7.

Dr. Schacht javaslatot tett a török kormányának a déltörökországi gyapottermelés finanszírozására

Ankara, november 18. (Rador.) A Havas jelentése szerint hivatalos török forrásból közlik, hogy dr. Schacht javaslatot tett a török kormányának a déltörökországi gyapottermelés finanszírozására. Németország 40 százalékkal nagyobb árat fizetne, mint a török piaci ár.

Másrészt a török miniszterekkel folytatott tárgyalásai során dr. Schacht tanulmányozás alá vette a török lira közeli leértékelésének lehetőségeit, ami a német márka leértékelésének közvetlen következménye lenne és ami elkerülhetetlennek látszik hat hónapon belül.

Végleges a Brassói Lapok betiltása?

Bucuresti, november 18. A Capitala című lap arról számol be, hogy több transzilván újságíró kérésére a belyegminisztérium újabb átvizsgálta a Brassói Lapok betiltására vonatkozó rendeletet és tanulmányozta a lapra vonatkozó aktaesemőit. Az újabb vizsgálat alapján a belyegminisztérium az érdekeltek tudomására hozta, hogy a Brassói Lapok betiltására vonatkozó rendeletet véglegesnek tekintik.

A Capitala cikkével szemben az Uj Kelet megbízható forrásból úgy értesül, hogy a belyegminisztérium nem helyezkedett ilyen merev állásponton a lap betiltásával szemben és néhány napon belül megadja a lehetőséget a lap további megjelenésére. Így a Capitala értesülését csak fenntartással közöljük.

Mongol és mandzsu haderők újabb támadást intéztek Szujan kínai tartomány ellen

Peking, november 18. (Rador.) Mongol és mandzsu haderők ma délelőtt újabb támadást intéztek Taolin ellen. Japán tankok és repülőgépek támogatták ezt a támadást. Taolin Szujan kínai tartomány keletre eső öt kerületének kulcsa.

— Kezdődő ütérelmeszedésnél reggel éh gyomorral 1 pohár természetes Ferenc József keserűvizet úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli. Az orvosok ajánlják.

— Uj érdemrend. Bucurestiből jelentik: A Capitala értesülései szerint új rend létesült december 1-től, amely az Ardeal elnevezést kapta. A rendnek három osztálya lesz: arany, ezüst és bronz. Az új érdemrenddel azokat fogják kitüntetni, akik érdemeket szereztek Ardeal politikai, gazdasági és kulturális életben.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. T., Satumare. Kérjük pontosan megjelölni, milyen márkáról van szó és értesüléseit honnan szerezte. Minden valószínűség szerint álhírről van szó.

MEGJELENÉS AZ UJ KELET LELKÉ: MINDENKÉPPEN AZ UJ KELETBEN

A látog és o

Az új certifikát Hatez

Jeruzsálem, november 18. A Jeruzsálemi vizsgálatbizottság pénteken Tel-Avivot, Tach Tikváha és T. bizottság tagjai R. terék Jeruzsálemben centrumokat: Hebr. és Bethlehemet látogat. Ezután a rechoboth leti állomást néz. Transzjordániába is zottság.

Egyidejűleg a tr. hivatalosan cáfolja. dullah emir és fia. mást fognak tenni előtt.

A palesztinai főrá tett közzé, melyben zottság tagjait a S. azt a kötelezettséget, hogy segítséget a nemzeti otthonának latkozatot Jacob Me. rabbi, Rabbi Frank, alá.

Newyork, november 18. Newyorki napilap cí. mann Chaim, a Cio. a Jewish Agency el. mann cikkében kifejez. latni az arabok „fá. beni zsidó többséget fogják látni, hogy a Földközi tengerbe fognak igyekezni a. deus vivendit találn. lehetőségei alapján. vözi azt a tény, h. a palesztinai zsidó. rése és azon ünnepl. látott munkához, m. kell ezt a munkát.

A „Newyork Times” az amerikai Cionist. közöl nyilatkozat. küldetése kapcsán. hogy a Palestínai. rendelkezésének a. szentesítését jele. nöp megsemmisít. zottság — mondog. vállalt magára. A. hetnek más eredm. állapotására, hogy. áldást hoz az egé. bizottság jelentése. a Balfour-deklarác.

Jeruzsálem, nov. által megszavazot. ismeretes 300 c. tőkés bevándorlóg. gos legalizálására. vándorlási hatóság. még felmutatni, a. megszerezni a. ezerfontos minim.

A Zsidó Távirat. rínt a fennmarad. század tartalékké. nai kormány. A. vetkező kulcs sze. fikatott mezőgazd. embereknek, 750. műveseknek és 25. rokonainak juttat.

Az 1300 szab. a felét azonnal, marad 650-et ja. certifikátok 70 s. nak, 10 százaléka. zalékát családok.

Az El Jamea I. értesülése szerint. éhségstrájkba lé. zó helybenhagy.

FRANCIA
ársonyok
AK
A-nál

UJ.
Neculcea 2.
SOV.
bertáti 3.

UJ.
n Maria 7.

avaslatot tett
nyoknak a dél-
gyapottermés
rozására

18. (Rador.) A Havas
vatalos török forrás.
Schacht javaslatot
ynak a déltörökorszá-
nanszirozására. Né-
ékkal nagyobb árat
piaci ár.

miniszterekkel foly-
során dr. Schacht ta-
te a török lira közeli
ségeit, ami a német
közvetlen következ-
elkerülhetetlennek
belül.

Brassói Lapok
ása?

18. A Capitala című
hogy több transzilván
ügyminisztérium újból
Lapok betiltására vo-
tanulmányozta a lapra
Az újabb vizsgálat
stérium az érdekeltek
gy a Brassói Lapok be-
rendeletet véglegesnek

szemben az Uj Kelet
gy értesül, hogy a bel-
helyezkedett ilyen me-
p betiltásával szemben
megadja a lehetőséget
nésekre. Így a Capitala
tartással közölik.

ndzsuh-derők
dást intéztek
artomány ellen

18. (Rador.) Mongol
ma délelőtt újabb tá-
olin ellen. Japán tan-
támogatták ezt a tá-
ján kínai tartomány
tének kulcsa.

szeszedésnél reggel én
mészetes Ferenc József
asi pangást, mint az
megszünteti, a rekesz-
kenti és a magas vér-
z orvosok ajánlják.

Bucurestiből jelentik:
ei szerint új rend léte-
amely: az Ardeal eine-
inek három osztálya
bronz. Az új érdem-
k kitüntetni, akik ér-
ardeal politikai, gazda-
tban.

KESZTŐI
ETEK

Kérjük pontosan meg-
ról van szó és értesü-
te. Minden valószínűsége
zó.

LETÉK
AZ UJ KELETBEN

A királyi bizottság látogatása Tel-Avivban és a zsidó kolóniákon

Az új certifikátok elosztása. Weizmann az arabok „fáraói félelméről”. Hatezeregyszáz zsidó telepes a Zebulon völgyében

Jeruzsálem, november 18. Az angol királyi vizsgálóbizottság tagjai meglátogatták pénteken Tel-Avivot és Jaffát, majd Petach Tikvába és Tel-Mondba utaztak. A bizottság tagjai Ranallan keresztül visszatértek Jeruzsálembe. Szombaton az arab centrumokat: Hebront, Beer Sebát, Gazat és Bethlehemet látogatta meg a bizottság. Ezután a rechobothi mezőgazdasági kísérleti állomást nézték meg. Hír szerint Transzjordániába is ellátogat a királyi bizottság.

Egyidejűleg a transzjordániai kormány hivatalosan cáfolja azt a hírt, hogy Abdullah emir és fia, Talath herceg vallo-mást fognak tenni a királyi bizottság előtt.

A palesztinai főrabbinátus nyilatkozatot tett közzé, melyben üdvözi a királyi bizottság tagjait a Szentföldön, ahol Anglia azt a kötelezettséget vállalta magára, hogy segítséget nyújt a zsidó népek nemzeti otthonának felépítéséhez. A nyilatkozatot Jacob Meir országos szefárd fő-rabbi, Rabbi Frank, és Rabbi Weber irták alá.

Az arabok „fáraói félelme”

Newyork, november 18. A „Sun” című newyorki napilap cikket közöl dr. Weizmann Chaim, a Cionista Világszervezet és a Jewish Agency elnökének tollából. Weizmann cikkében kijelenti, hogy ei kell oszlatni az arabok „fáraói félelmét” a jövőbeni zsidó többségtől. Ha az arabok be fogják látni, hogy a zsidókat nem lehet a Földközi tengerbe hajítani, akkor maguk fognak igyekezni a zsidó asztalnál egy modus vivendit találni az ország tényleges lehetőségei alapján. Weizmann végül üdvözi azt a tényt, hogy a királyi bizottság a palesztinai zsidó telepesimények elismerése és azon ünnepélyes ígére: jegyében látott munkához, mely szerint folytatni kell ezt a munkát.

Stephen Wise nyilatkozata

A „Newyork Times” dr. Stephen Wisetól az amerikai Cionista Szervezet elnökétől közöl nyilatkozatot a királyi bizottság küldetése kapcsán. Dr. Wise kijelenti, hogy a Palesztina mandátum bármelyik rendelkezésének megtagadása azon erők szentesítését jelenti, amelyet a zsidó nép megsemmisítésére törnek. A királyi bizottság — mondotta — nagy felelősséget vállalt magára. A vizsgálatok nem vezetnek más eredményre, mint annak megállapítására, hogy a Zsidó Nemzeti Otthon áldást hoz az egész országra. A királyi bizottság jelentése nem lehet más, mint a Balfour-deklaráció megerősítése.

A certifikátok elosztása

Jeruzsálem, november 18. A kormány által megszavazott 1800 certifikátból mint ismeretes 300 certifikátot németországi tőkés bevándorlók letelepedésének utólagos legalizálására tartották vissza a bevándorlási hatóságok, miután nem tudták még felmutatni, illetőleg transzfer utján megszerezni a felmutatáshoz szükséges ezerfontos minimális tőkét.

A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint a fennmaradó 1500 certifikátból kétszázat tartalékként tart vissza a palesztinai kormány. A többi certifikátokat a következő kulcs szerint osztják el: 250 certifikátot mezőgazdasági és 50-et ipari szakembereknek, 750-et chalucoknak és kézműveseknek és 250-et palesztinai polgárok rokonainak juttatnak.

Az 1300 szabadon maradt certifikátnak a felét azonnal, a többi, vagyis a fennmaradó 650-et januárban adják csak ki. A certifikátok 70 százalékát nőtlen férfiaknak, 10 százalékát leányoknak, és 20 százalékát családoknak juttatják.

Az El Jamea Es Islamia című arab lap értesülése szerint az arab politikai foglyok éhségsztrájkba léptek, mert a főkormányzó helybenhagyta a halálos ítéletet két

arab ellen, akik a zavargások idején angol katonákra lövöldöztek.

Herzliában megöltek egy zsidó munkást

Jeruzsálemben letartóztatták a brit Trumpeldor egyik tagját, névszerint a huszonkét éves Bencion Katzenellenbogeni. A letartóztatás azzal a támadással áll összefüggésben, amelyet október 17-én két arab ellen követtek el Tel-Avivban. Katzenellenbogeni kaució ellenében szabadlábra helyezték.

Petach-Tikvába és környékén, valamint a közli utvonalon újból lövöldözések voltak, de senki sem sérült meg.

Ezzel szemben Herzlija mellett holtan találtak egy zsidó munkást, aki Németországból vándorolt be Palesztinába és huszonöt éves volt. Neve: Siegfried Oppenheimer. A rendőrség erőlyes nyomozást indított a tettesek felderítésére.

21 angol katona esett el Palesztinában

London, november 18. Az angol alsóház egyik legutóbbi ülésén Despencer-Robertson képviselő interpellációt intézett a hadügyminiszterhez, amelyben a palesztinai hadműveletekért kitüntetett angol kato-

TUNGSRAM DUPLASPIRÁLLÁMPA

nák névlistájára való utalással megkérdezte a minisztert, hány angol katona esett áldozatul a palesztinai zavargások során.

Az interpellációra sir Philipp Sassoon légügyi alminiszter válaszolt. Kijelentette, hogy a rendőroket nem számítva, április 15-től szeptember 14-ig 21 angol esett el a palesztinai fronton.

.....6100 zsidó kolónista a Zebulon völgyében

Jeruzsálem, november 18. A Zsidó Nemzeti Alap jeruzsálemi főirodája közli, hogy Zebulon völgyében a Keren Kajemet föld-

jén immár 6100 zsidó telepes él. Ebből 3500 Kirjat Chajimban, az Arlosoroff emlékére épített munkásvárosban, 1500 Kirjat Motzkinban, 800 Kirjat Bialikban és 300 más telepeken lakik.

Kirjat Bialikban 140 új házat építettek. Gedera mellett rövidesen új kolónia létesül a Keren Kajemet földjén, melyet Miss Henrietta Sold-ról neveznek el. A telepítési munkát a németországi Habonim és az ardeali Barissza chalucai fogják elvégezni. A földet nagyrészt abból a pénzből vásárolták, amelyet Németországban gyűjtöttek erre a célra.

Letaróztatta a rendőrség a halottaknapra 40.000 lejes betörés tettesét

Még egy húszezer lejes betörést is bevallott az elfogott tolvaj, amiről a rendőrségre nem is érkezett feljelentés

Cluj, november 18. Jelentettük, hogy a november elseji halottak napján, a világítás idején, ismeretlen tettesek betörték Fried Jenő kereskedő Andrei Muresan ucca 12 sz. alatti lakásába, ahonnan 40.000 lej készpénzt és több rend ruhát elloptak. A rendőrség azóta folytatta a nyomozást a tettes kérékerítése érdekében. Néhány nappal ezelőtt bizalmas feljelentés érkezett Draghiciu dr rendőrigazgatóhoz, hogy egy gyanús viselkedésű egyén tartózkodik a városban, aki a külvárosi kocsmákban hívta fel magára a figyelmet költokezesével. Draghiciu dr Diosan és Pardi detektiveket birta meg a nyomozás beindításával, akik hossza hajza után ma letartóztatták a betöréses-lopás tettesét Sebők József satumaremegeyi illetőségű, 20 éves fiatalember személyében. Sebők az első kérdésre rögtön bevallotta a lopást.

— Te loptad el a 40.000 lejt? — kérdezte tőle az egyik rendőrtiszt.
— Nem — felelte a betörő —, 39 ezer három lejt loptam, három ruhát és egy kabátot. A pénzből 5000 lejt költött el. A precíz felvilágosításokat adó betörő ezután elmondotta kérdés nélkül, hogy betört néhány nappal ezelőtt Grün Edvard Traian ut 26 szám alatti vasöntödéjébe is, ahonnan, miután pénzt nem talált, egy villamos furógépet loptott el, mintegy 20.000 lej értékben, amit a betöréseikhez akart felhasználni. Grün viszont nem tett feljelentést ellene, mert a lopást csak napokkal később fedezte fel és nem bízott a rendőrségben. Kellemesen csalódott azonban, amikor a két rendőr beállított hozzá és visszahozták az értékes gépezetet. Sebők Józsefet kihallgatása befejezése után az ügyészségnek adják át.

Öngyilkos lett Salengro francia belügyminiszter

Világítógázzal mérgezte meg magát a kiváló francia államférfi. Reggel holtan találtak lillei lakásán a belügyminisztert. Leon Blum Lillebe utazott

Párizs, november 18. (Rador.) A Havas jelentése szerint Roger Salengro francia belügyminiszter ma délelőtt Lilleben váratlanul elhunyt. Az elhunyt szivbajban szenvedett. Blum miniszterelnök azonnal Lillebe utazott. Salengro 1890-ben született Lilleben, ennek a városnak volt polgármestere és igen nagy szerepet játszott a szocialista pártban, amelynek mérsékelt irányzatát képviselte.

Újabb párizsi jelentés szerint Henry Salengro, a volt belügyminiszter fivére kijelentette az újságíróknak, hogy bátyja öngyilkos lett. Fivérének lesújtotta előbb feleségének talvally halála majd a családban bekövetkezett más halálesetek is. Egészségi állapota ezért nagyon legyengült az utóbbi időben. Az ellene folytatott aljas hadjárat, habár alaptalan volt, kétségbeejtette és arra készítette, hogy véget vessen napjainak.

Salengro halála körülményei felől a következőket jelentik Lilleből: A volt miniszter

takarítóasszonya reggel 8 órakor, amikor Salengro lakására érkezett, világítógázzal mérte meg. Azonnal behatolt a hálószobába, ahol az ágyon holtan fekvő Salengrot. Tegnapi este Roger Salengro bezárta lakása ajtajait és ablakait és kinyitotta a gázcsapot.

Párizs, november 18. (Rador.) Salengro volt belügyminiszter temetése november 21-én lesz Lilleben.

Salengro halála mély benyomást keltett a belügyminisztériumban. Salengro tegnap reggel még megtekintette a lillei kereskedelmi kiállítást, 12 órakor fogadta a városházán a helyi szindikátusok megbízottait, mely alkalommal említést tett az ellene indított kampányról Ekkor kijelentette: Sokkal jobban elkeseríti ez, mint ahogyan látszik.

Mikor elhagyta a polgármesterei hivatal

BUNDÁT SZÖRMÉT
a legújabb divat szerint vásárolhat:
WEISZ ERNŐ
szőrmeszalón CLUJ,
Gólya-palota

helyiséget, sofőrjével egyenesen hazavitette magát és csupán ennyit mondott neki, mikor elváltak. Holnap. Szolgálója nem volt otthon, a számára kikészített ételhez nem nyult. Holttestét a konyhában találták meg a földön, azon a helyen, ahol nemrégiben felesége is kiadta lelkét. Az orvosok megállapították, hogy a halál tegnap este 11 óra körül állhatott be. Salengro levelet hagyott hátra Blum miniszterelnöknek címezve, amelyben röviden ismerteti tettének okait. Miután leírja, milyen szenvedésekben volt része neki és családjának az ellene indított sajtókampány miatt, így fejezi be: „Férfiasan harcoltam, de erőm kimerült. Akik rágalmaztak, nem tudtak megbecsülneni, de legalább viseljük a felelősséget halálomért, mert nem vagyok sem katonaszökevény, sem áruló.”

Banati tiltakozás a CFR kerületi igazgatóságának Aradra történt át-helyezése miatt

Bucuresti, november 18. A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy a vasutak timisoarai tartományi igazgatóságát Aradra helyezi. Ma banati képviselőköl álló küldöttség jelent meg Franasovici közlekedésügyi miniszternél, akik felkértek az intézkedés meg-másítására.

Tüzvész pusztított New Castle angol városban. Londonból jelentik: New Castleban tegnap tűz ütött ki. Két ház leégett. Egyik házban robbanóanyag volt, ami explodált. Négy ember életét veszítette.

SPORT

Január második felében, Brasovban vagy Romanban lesz a Romániai Makkabi Szövetség évi kongresszusa

Isabian ülést tartott a Makkabi végrehajtóbizottsága

Cluj, november 18. (Az Uj Kelet tud.) Pár nappal ezelőtt isabian ülést tartott a Romániai Makkabi Szövetség végrehajtóbizottsága. Az ülésen élénk vita tárgyát képezték mind-azok a problémák, amelyek a zsidó sportmozgalom napirendjén szerepelnek.

A végrehajtóbizottság sajnálatos állapította meg, hogy a romániai zsidó sportegyesületek még mindig nem ébredtek a mai helyzet tudatára és nemcsak, hogy nem fejtették ki a Makkabi programjának megfelelő aktivitást, de a legtöbbször a vezetősérek megkeresésére sem válaszolnak.

Az ülésen Schindler Michel mérnök, a cernauti Makkabi elnöke hosszabb expozét tartott, amelynek során annak a véleményének adott kifejezést, hogy a Makkabi legközelebbi kongresszusán állapítsák meg, melyek azok a minimális igények, amelyeket a szövetség az egyes zsidó sportegyesületekkel szemben támaszthat. Ezek nem teljesítése esetén pedig az illető egyesület nem maradhat tagja a Makkabi közösségnek.

A Kfar Hamakkabi központ referátuma ugyancsak sajnálatosnak ad kifejezést, hogy egyes egyesületek semmi tevékenységet nem fejtenek ki a zsidó országépítés érdekében, holott ez minden zsidó sportegyesületnek elemi kötelessége.

A továbbiak során az ekzekutív elhatározta, hogy az évi kongresszust január hónap második felében, vagy Brasovban, vagy Romanban fogják megtartani.

Seliceanu esete a központi bíróbizottsággal

Pár hónappal ezelőtt Seliceanu Gligor, az ismert cluji labdarugó ellen, amikor már komolyan veszélyeztetette bucaresti kollégái hegemoniáját, minthogy egymásután kérték fel a komolyabb mérkőzések vezetésére, fegyelmi eljárás indult. A központi bíróbizottság tagjai, akiknek jóhiszeműségéről és sportszerűségéről hasábkot lehetne írni, rövid és jellemző utat választottak a rivális elnémetására: felfüggesztették működésétől anélkül, hogy ennek okát a nyilvánossággal közölték volna. Hónapok teltek el, amíg új vezetőség került a központi bíróbizottság élére, amelynek vezetője, Xifando, a korrektségéről ismert kitűnő játévezető takarítási munkája közben rátalált a Seliceanu-ügyre is. Xifando nem tagadta meg önmagát: azonnali hatállyal megszüntette az eljárást Seliceanu ellen és ezzel rehabilitálta az ártatlanul meghurcolt kitűnő sportembert. Xifando gesztusa önmagáért beszél, ahhoz minden kommentár felesleges. Ha mégis megkockáztathatunk az esettel kapcsolatban egy megjegyzést az csak az lehet, hogy sajnálunk kell, hogy Xifandóból csak egy példány létezik, mert Romániában sok Xifandóra

volna szükség. A többek között a cluji sport-fórumokban is elférne egy-egy Xifando, sőt Satumaren a kerületi bizottságban is. Lehet azonban, hogy a satumarei distriktben egy Xifando kevés is volna...

Testisértésért eljárás indult Bécsben egy magyar futballista ellen. Bécsből jelentik: A budapesti Hungaria futballcsapata husvét másodnapján Bécsben a Rapiddal mérkőzött. A Rapid egyik játékos, Pesser a második félidőben olyan szerencsétlenül ütött, hogy a bírónak, a Hungaria háttérjével, hogy lábtörést szenvedett. Az összeesést a játékező vezető annyira szándéknélkülinek tekintette,

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Dr. Baratov jiddis színház-társulatának ardeali turnéja

— November 30, december 1—2—3-án játszik a társulat Clujon —

Dr Baratov társulata november 30-án este kezd meg turnéját Clujon. Összesen négy napig marad a társulat Clujon. Az előadások a Davila Színházban lesznek megtartva.

Dr Baratov ardeali turnéja során bemutatja a világirodalom és a jiddis színműirodalom klasszikus darabjait. Ernst Toller, Schalom Asch, Strindberg, Gordin Klasszikus darabjait fogja a társulat bemutatni.

Clujról Oradeára megy a társulat, ahol a Regina Maria színházban fognak fellépni. Baratov dr a jiddis színikritika szerint a ma élő jiddis színjátékok legszépségszerűbbje. Alakításairól a világlapok hasábkot írtak. Baratov dr hosszabb ideig játszott Piscator berlini színházában.

Baratov dr ardeali előadásaira élénk érdeklődés nyilvánul meg. A társulat turnéjára már most felhívjuk az ardeali zsidó közönség figyelmét.

A ROMÁN OPERA MŰSORA

Péntek, november 20: G. Enescu hegedű-művész hangversenye.
Vasárnap, november 22: Cárevis. (Matiné.)
Hétfő, november 23: Hoffmann meséi. (Pia Igy szopránnal.)

hogy még csak szabadrugást sem ítél a Hungaria ellen. Ennek ellenére Pesser súlyos testisértés miatt feljelentette Birót az illetékes törvényes hatóságok előtt.

Ujabb hajszá a Phönix ellen. Tudósítónk jelenti: A satumarei distrikt vizsgálatot vezetett be a baia-mare-i Phönix sportegyesületben, amelynek célja a Phönix mérkőzéseinek anyagi elszámolása felülvizsgálása. A vizsgálatot Bogdan Victor elnök és Marian Romul ellenőr végzik. Észak-Románia sport-körében érdeklődéssel várják, hogy az újabb „vizsgálat” következtében a satumarei distrikt hány hónapra függeszti fel a Phönixet.

Pop Valer miniszter a Juventus elnöke. Bucurestiből jelentik: Tegnap este folytatták a bucaresti Juventus sportegyesület évi közgyűlését, amelyen az új vezetőséget is megválasztották. Elnökké Valer Pop kereskedelmi minisztert választották meg. Alelnökök Giurgutu mérnök és Romani. Ugyezető elnök Urlatzeanu.

Négy évig gyalogolt Európában egy cernauti atléta. Bucurestiből jelentik: Tegnap megjelent a Gazeta Sporturilor szerkesztőségében Popowsky nevű atléta, aki a cernauti Dowbos tagja, aki négy éves európai gyalogló utjáról tért vissza.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma kiemelkedő premierszék: Egy szegény ifju története. Octave Feuillet gyönyörű regénye után. Főszerepekben: Pierre Fresnay (a Königsmarkból) és Marie Bell. A legszebb francia film. Román és magyar feliratokkal. A legfrissebb Fox világhírű és „Romániai aktualitások”. (A kisanant államfőnek bucarestii találkozására). Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Mindkét film román és magyar feliratokkal: I. Hazaáruló. Dráma. Nagy Kató, Pierre Richard. II. Az egész világ nevet, dalol és szeret. Oroszul beszélő vígjáték. Leonida Wessoff. III. Híradó. Helyi hírek: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órákor.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, november 19.

Bucuresti. 6.50: Torna, vidám reggeli zene, szakelőadások, orvosi tanácsadó, hírek. 13.15: Vidám déli zene. 14.30: Hangversenylemezek. 18: Sibiceanu zenekar, előadás, hírek. 21.15: A filharmonikusok hangversenye az Atheneumból. 22.10: Lalo: Cselló és zenekari hangverseny. 23.15: Szórakoztató lemezek.

Budapest I. 7.45: Torna, lemezek, éttrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.05: Enek zongorakísérettel. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.40: Előadás. Hanglemezek. 19.15: Előadás. 19.45: Szalonzene. 20.50: Hangjáték a Stúdióban.

Budapest II. 18: Előadás. 18.30: Enekkar. 19.50: Angol nyelvtanítás. 21.05: Hegedű zongorakísérettel. 21.50: Hírek. 22.10: Szalonötös.

Bécs. 8.25: Lemezek. 11.50: Parasztzene lemezek. 13: Szórakoztató zene. 14.10: Lemezek. 18.25: Hegedű. 20.25: Vidám zene. — 23.20: Balettzene.

Kapualatti különbejáráttal, parkettes, napos, elegánsan burtozott szoba kiadó, Str. Mico 20. alatt, földszint jobbra.

Az év legnagyobb sikere

MICHAEL SOLOCHOW:

A Csendes Don - Trilógia

I. kötet: A csendes Don 314 oldal
II. kötet: Viharos napok 320 oldal
III. kötet: Kozákok lázadása 292 old.

Most már kapható a teljes mű!!!

Az első nagy és elfogulatlan regény Oroszország átalakulásáról.

EPOCHÁ.

Az ember szívesebben egészséges és gazdag, mint szegény és beteg...

ezzel az aranyigazsággal kezdi levelét Dr B. M. brasovi földbirtokos. Majd így folytatja: „Nálam megvolt az előfeltétele annak, hogy teljesüljön ez a közhelyesül igazság és ha az általam jelenleg használt „Gastro D.” gyógyszert 10 évvel ezelőtt feitalálták volna, egészségben és jólétben telt volna el eddigi életem is. Tíz évig szenvedtem gyomor- és bélgörccsökben, az utolsó években már mindent kihánytam. 16 kgr-ot fogytam, a szenvedés úgy megöregített, hogy 34 évem dacára 50 évesnek néztem ki. Apámtól örökölt szép vagyonom majdnem ráment kintző betegségem kezelésére. Már felhagytam minden remánnyal, mikor egy barátom felhívta figyelmemet az amerikai gyógynövényből készült „Gastro D.” gyógyszerre, amitől ő is meggyógyult. S most — 3 hónapi kezelés után — örömmel közlöm, hogy teljesen meggyógyultam, ingerlékenységem megszűnt, visszanyertem munkaképességemet és ezzel családi boldogságom is újra visszatért.

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszertárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lej utánvéttel mellett Császár E. gyógyszerárban Bucuresti, Calea Victoriei 124.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Fiatal tisztviselő keres zsidó családnál lakást, esetleg teljes ellátást. „Nem külön szoba” jelígre.

Szüllők! Gyngetehetségű, ideges természetű különféle fogyatkozású gyermekeket felvevő, nevelési és tanítási zavarokról ingyen szaktanácsot adok választékosan ellenében is. Kory gyógypedagógiai intézeti tanár Ineu, jud. Arad.

Megjelent Eisikovics Miksa Chaszid táncok — zongorára. Megrendelhető a kiadónál, Moravetz Timisoara, vagy minden nagyobb zene-műkereskedésben.

Dióhélet bármilyen mennyiségben vásárolunk. Megmíntáztott ajánlatot kérünk „Clujul” intrepindere comerciale Bucuresti, Brezoianu 42.

Labdagyárhoz társ kerestetik 150.000 lejjele, esetleg a gyár eladó. Cim a kiadóban.

Naponta frissen fejt kóser tehén és bivaly tej — házhoz szállítva is — kapható Schwartz Ignácnál, Str. Gen. Poetas 23.

Konyhabutorok a legdivatosabb színekben és a legmodernebb kivitelben olcsón kaphatók a Str. Bartiu 10. szám alatti asztalosműhelyben.

Autorizált könyvelő 100.000 lej készpénzzel megfelelő állást keres, esetleg betársulást. Cim a kiadóban.

A legízesebb vegetárius ételek a Schwartz Ignác vezetésével álló „Flóra” vegetárius étteremben kaphatók. Rendkívül olcsó abonoma árak: 3 fogásos ebéd 20 lej, vacsora 12 lej. Str. Ghereacu 7. (Kereskedelmi Akadémia során.)

Házvezetőnő izraelita, perfekt, intelligens, hosszú kitűnő bizonyítványokkal állást keres. Diétás rituális főzést is értő. Cim: Orades, Str. Regele Carol 25. Házvezetőnőnek.

Angol és francia nőszobáság Str. Berde 2. jutányos árak, elsőrendű munka, pontos kiszolgálás. Buszlai Lajos és Czinczar Miklósné.

Garçonlakást (szoba, előszoba, fürdőszoba) keresek, esetleg burtozva. Feltétlen központban. Cimeket „Azonnali” jelígre a kiadóba kérek.

Kitűnő ort. kóser vegetárius ételek és sütemények a legolcsóbb árban kaphatók ADLER-nél, Str. Regele Ferdinand 22. I. emelet balra. Ugyanott esküvők, barmieve-tünemények, brisszek és teadélutánok rendezését vállalják.

HAR ZION HAR CARMEL

egyedül hajójárat, mely palesztinai lobogó alatt közlekedik Románia és Palesztina között. Rendszeres utaz- és áruszállítás.

A legközelebbi hajóindulások Constantából Haifa:ba:

Har Carmel	november 19	Har Zion	december 10
Har Zion	november 26	Har Carmel	december 17
Har Carmel	december 3	Har Zion	december 24

Jegyek kaphatók az

Uj Kelet utazási osztályánál

a

„Kedem” utazási iroda

ardeali és banati vezérképviseleténél

Toborzásútatás ügyekben

Lazar Bercovici Constanta

veszélyesség mozdító felvilágosítás. Constanta Postala 65. Tel. 174. Táviratcim: Bercovici

HIR

Radio Coling 1937. t

Constr nál Piata Unirii 31

Jiddis szin

Néhány hét múlva megint jiddis színeszet nagyobb és kisebb var Pauli barátot, a nagy akinek alakításait vid. Nálunk a jidiseket ték meg, amikor első mutattak, mit tud művészet zenije. Ez a rán szíjeselet, új csokszor a nivo rovasa dekes, ujszeru meves sitva.

Erdekes a jidisek s Ardeaban Stramm régebbrol. A keves h Rabbinoztakat, Araszut, aki zongorazott, mint színeszi alakula Buenos Airesbe telep vosi diplomát szerzett szerzett penzen kavet prosperál. Veuk van binovitzne, akiket totus és eredeti humor három évvel ezelött h megnait Coenszovák pár honappal megeoz teremtes nem tudta sok viszontagságát. A gyermek után erzet asszony volt és jerjesont is gyaszba dönt

A vunaak közöl moruságának Enekese megdöbbenően játszó cselédet, Kiebbe kerit studióhoz. Alex Stein szik, Kamen, aki egy vesztette jobbálbat, s tímó, irodalmi alkotó Brin művészi küssziban Fanny Juterrel, vel. Csütörtökön Bis

Anna Jakubovitz városában turnézik halálhíret terjesztett ban játszik egy kis Weiszlitz, a „Joske” megtestesítője Cha jiddis színházban, b nem megiepo, nem miatt, hanem azért felett rendelkezik.

Bátyja ugyanis Lit Litvinow, aki a N. mazó Frumkin-csal szívesen támogatta moszkvai Habima hette az állami tápos taludtudós tanul”. Battyja, aki lások ember és épp akar átmenni Oros

Bizalmat szamnak. Ankarából je menti képviselőne ügyminiszter felv Franciaország és váltásról, amely a török lakosság h miniszterelnök a irányvonalait isme port erre bizalma A török távirati i many a közeli autóbbi hónapokban

— Sváje nem v takozásban a leg esolatban. Bernb szövevényi tanács tanács előtt besz radékoknak a nép folytán előállott h pitotta, hogy Sve alapja a tiltkoz részt az egyetem dacára kémi fog a jövőre nézve k lenleg nyújtott k

Évisebben gazdag, mint beteg...

kezd levelet Dr. B. Majd így folytatja: feltétele annak, hogy széri igazság és ha asznált „Gastro D.” előtt feltalálták volna, telt volna el eddigi envedtem gyomor- és 6 éveken már min- ot fogytam, a szen- hogy 34 évem dacára Apámtól örökölt szép ment kinzó betegsé- hagytam minden re- ratóm felhívta figyel- ógynóvényből készült re, amitől ő is meg- hónapi kezelés után egy teljesen meggyó- em megszűnt, vissza- met és ezzel családi sszatért.

RO TÍSEK

szó 2 lej, vastagabb b apróhirdetés 20 lej. zázalék kedvezmény. re fizetendő. Jelíegs tunk, ha portóbelység e van.

keres zsidó családnál ellátást. „Nem külön

gü, ideges természetű a gyermekeket felve- ai zavaroknál ingyen szbéllyeg ellenében is. intézeti tanár Ineu,

Miksa Chaszid táncok áhető a kiadónál, Mo- minden nagyobb zene-

ennyiségben vásárol- jánlatot kérünk „Clu- ciale Bucuresti, Bre-

restetik 150.000 lejfel, n a kiadóban.

kóser tehén és bivaly tva is — kapható Gen. Poetas 23.

divatosabb árúknakban itelben olcsón kapha- szám alatti asztalos-

100.000 lej készpénzzel esetleg betársulást.

vegetárius ételek a esse alatt álló „Flóra” kaphatók. Rendkívül fogásos ebéd 20 lej. arecu 7. (Kereskedel-

perfekt, intelligens.ányokkal állást keres. s értő. Cim: Oradea. Házvezetőnének.

szabóság Str. Berde 2. díl munka, pontos ki- ajos és Czinczár Mik-

előszoba, fürdőszoba) rozva. Feltétlen köz- onnal” jellegre a kiadó-

etárius ételek és süte- ban kaphatók ADLER- and 22. I. emelet balra. barmicve-ünnepélyek, ok rendezését vállalják.

HIREK

Radio Columbia Ingelen
1937. typ.
Constructio-
nál Piata Unirii 31. Telefon: 93.

Jiddis színészek sorsa

Néhány hét múlva hosszabb szünet után megint jiddis színeszeteit élvezhetünk Ardeal nagyobb és kisebb városában. Mindenekelőtt Paul Bararovot, a nagyszerű drámai színeszt, akinek alakításait világszerte megcsodálták.

Nálunk a jidiseket a vinaiak kedveltet- ték meg, amikor első garnitúrájukkal meg- mutatattak, mit tud produkálni a zsidó szí- művészet zsenije. Ez a garnitúra az idők so- rán szejjeleest, új csoportosulások alakultak, sokszor a nivo rovására, de nem egyszer er- dekes, ujszeru művészi progressziót tanu- sítva.

Erdekes a jidisek sorsa is. Ardeaban Strammeréket ismerték leg- régebből. A kedves házaspárt és a családot: Rabbinovizékat, Arankát és a kis Mand- zsut, aki zongorázott és dirigált. A család mint színesz alakulat megszunt. Strammer Buenos Airesbe telepedett feleségével és or- vosi diplomát szerzett fiával. Az evék során szerzett penzen kávéházat nyitott, amely jól prosperál. Venik van a szép és óshajú Rabbinovizne, akinek tehetséges férje, a robusz- tus és eredeti humoru Abramam Rabbinoviz három evvel ezelett hosszú betegeskedés után megnált Csehszlovákiában. Mandzsu leánya pár hónappal megeözte. A törekény fiatal teremtés nem tudta elviselni a vándorélet sok viszontagságát. Az apa szívet megtörte a gyermek után érzett bánat. Mandzsu fiatal asszony volt és férjét, a talentumos Morris- sont is gyaszba döntötte.

A vinaiak közül Anna Braz, aki a Szom- moruságának Énekeke című darabban olyan megdöbbentően játszotta Sajnet, a szivtelen cselédet, Kievbe került, az „Unser Winkel” studióhoz. Alex Stein Varsóban rendez és ját- szik, Kamen, aki egy baleset alkalmával el- vesztette jobb lábát, szavalótornéra jár. A ki- tünő, irodalmi alkotásai után is ismert Salom Brin művészi kisszínházat vezet az ország- ban Fanny Juterrel, a neves jiddis énekesnö- vel. Csütörtökön Bistrián játszanak.

Anna Jakubovitz Észak-Amerika vidéki városában turnézik. Ludwig Satz, akinek halálhírét terjesztették, él és virul. Newyor- kban játszik egy kisebb trupp élén. Jakob Weiszlitz, a „Joske” vízholdójának tragikus megtestesítője Charkowban van az állami jiddis színházban, befolyásos, jó állásban. Ez nem megiepő, nemcsak Weiszlitz tehetsége miatt, hanem azért is, mert nagy protekcio felett rendelkezik. Anyai részről való nagy- bátyja ugyanis Litvinov külügyi népbiztos. Litvinov, aki a Nové Minsk városból származó Frumkin-család leszármazottja, mindig szívesen támogatta a héber színeszeteit is. A moszkvai Habima annak idején neki köszön- hette az állami támogatást. Ő maga is alaps- talmu tudós és szabad óráiban „ül és tanul”. Bátyja, aki Lengyelországban él, val- lásos ember és éppen vallásossága miatt nem akar átmenni Oroszországba.

Bizalmat szavaztak a török kormány- nak. Ankarából jelentik: A néppárt parla- menti képviselőinek értekezletén Arras kül- ügyminiszter felvilágosításokkal szolgált a Franciaország és Törökország közti jegyzék- váltásról, amely az antiochiai és alexandria-i török lakosság helyzetére vonatkozott. Inonu miniszterelnök a kormány politikájának irányvonalait ismertette. A parlamenti csoport erre bizalmat szavazott a kormánynak. A török távirati iroda tudni véli, hogy a kor- mány a közeli napokban nyilatkozná fog utóbbi hónapokban követett politikájáról.

Svájc nem vesz részt az egyetemes tiltakozásban a legutóbbi német lépéssel kap- csolatban. Bernből jelentik: Motta, a svájci szövetségi tanács politikai osztályvezetője a tanács előtt beszámolt a folyamhajtási záradékoknak a németek által való felmondása folytán előállott helyzetéről. A tanács megála- pította, hogy Svájcnak nincs megfelelő jogi alapja a tiltakozásra és ezért nem vehet részt az egyetemes tiltakozásban sem. Ennek dacára kéri fogja Németországot, biztosítsa a jövőre nézve is a svájci árucikkeknek je- lenleg nyújtott kedvezményeket.

A Dor Chadas közgyűlése. F. hó 17-én, kedden este 9 órakor tartotta meg a Dor Chadas nagy érdeklődés mellett évi rendes közgyűlését. A gyűlés dr. Fendrich E. szer- vezeti referátumával vette kezdetét, ame- lyet Landó Jenő u. n. politikai referátuma követ. Mindkét előadó az ideai aktivitás foko- zásának szükségességét hangsúlyozta ki, ugy kulturális, mint cionista politikai téren. Ez- után a közgyűlés egyhangulag a következő vezetőséget választotta meg: Elnök: Lebo- vits Zoltán, vezetőségi tagok különböző res- szortokkal: Hirsch Kálmán, Fuchs Ius, Goldner Endre, Izsák Slomo, Klein Zwi és Bíró Jona. Lebovits Zoltán átveszi az elnöki széket és programbeszédet tart a jövő évi aktivitást illetően. Erős szavakkal mutat rá az ardeali cionista és galutpolitika hibáira és kihangsúlyozza, hogy eltekintve a kimondot- tan chalucszervezetektől, csak az az egye- sület lesz életképes, amely a cionista és gal- luti tevékenységet megfelelő formában koor- donálja. A továbbiakban három pontban fog- lalja össze az egyesület ézevi programját: kulturmunka, gyakorlati cionista és galuti munka és nagy szervezési akció. A program- beszédet általános vita követte.

Ha az arcszine fakó, szürkésárga, és nyomott és nehéz álmok gyötrik, ha tekintete bágyadt, ha szomorú, hangulata tulságos rohadási folyamatai, gyomorfájás és epepangás kínozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éngyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserü- vizet innia. Az orvosok ajánlják.

Felborult egy bárka a Száván, négy ember a vízbe fullt. Belgrádból jelentik: A sűrű köd következtében egy bárka, amely- ben kilenc paraszt ült, felborult a Száván, Zágráb közelében. Négy paraszt vízbe fullt.

Ujbol lázba hozta Clujt

CHAPLIN

Modern idők

című filmje

a

Thalia Mozgóban

Román és magyar felirattal!

Helyárak: 15 és 21 lej.

Hány ember sokat adna érte, ha az egészséges, természetes foga még meg vol- na, mert a műfog mégis csak póttanyag. Kér- dezze csak meg az olyan szegény embert, akinek már nincsen foga. A saját kárán okulva, feltétlenül azt a tanácsot fogja ad- ni: „Aldozd minden este és reggel azt a né- hány percet és ápdold fogaidat egy jó mi- nőségű fogpasztával, mint a Chlorodont. Nemcsak, hogy elkerülöd a kellemetlen fájd- almat, hanem szép fehér és egészséges fogaidal mindenütt rokonszenvet fogsz kel- teni.”

Az emberek milliói

használják naponta a CHLORODONT- OT, mert Chlorodont nem csak fényesíti a fogakat! Chlorodont épen tartja a fogakat, frissé és kellemessé teszi a lehelletet.

Chlorodont

Szerencsétlenség egy hollandiai bányá- ban. Amszterdamból jelentik: A limburgi szénbánya egyik tárnájában a felvonó huzala elszakadt. A csille 250 méter mélységbe zu- hant. Két munkás meghalt.

Repülőszerecsétlenség a nürnbergi re- pülőtérén. Berlinből jelentik: A München— Berlin közötti légijárat egyik kereskedelmi gépe tegnap felfordult a nürnbergi repülőté- ren. A pilóta és egy utas meghaltak.

Hatvan halottja van a mohamedánok és keresztények összetűzésének Béyrouthban. Párizsból jelentik: A Paris Soir Béyrouth- ból kapott jelentése szerint a mohamedánok és keresztények közti összeütközések halálos áldozatainak száma: 60, a sebesülteké 400.

Huszonnyolc új mozdonyt állítanak for- galomba. Bucurestiből jelentik: A CFR 28 új mozdonyt rendelt a Resita és Malaxa műveknél körülbelül 280 millió lej értékben. Az új mozdonyok forgalombaállítását a sze- mélyforgalom emelkedése tette szükségessé.

A Bné Jiszrael vasárnap, f. hó 22-én d. u. 5 órai kezdettel rendez meg szokásos műsoros tea-délutánját a „Moto” clubban (Regal-kávéházban), melyre ezután hívja meg tagjait. Vendégeket szívesen látunk, a rendezőség.

Diákismerkedési est a Salom klubban. A minden évben szokásos zsidó diák-ismerke- dési estét f. hó 21-én rendez meg a Diákse- gélyző vezetősége a Salom klubban 9 órai kezdettel. A rendezőség gondoskodott arról, hogy a zsidó diákságnak ez a táncos tea-ja, az eddigiekhez hasonló kedélyes és hangula- tos estévé váljon. A Diáksegélyző vezetősége ezután hívja meg a diákságot és az egyetemi ifjúság barátait a szombat esti diákmulat- ságra.

December hetedikén lesz a kisebbségi orvosok közgyűlése. A Romániai Kisebbségi Orvosok Jóléti Szövetsége 1936. évi decem- ber hó 7-én este 8 órakor tartja rendes köz- gyűlést, a Kárpát Egylet dísztermében (Bra- tiana ucca 24.) Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. U. alelnök évi jelentése. 3. Pénz- táros évi jelentése. 4. Pénztárvizsgálók je- lentése. 5. Jövő évi költségvetés tárgyalása. 6. Megüresedett állások betöltése. 7. Uj elnök székfoglaló beszéde. 8. Tudományos előadás: Ing. E. Fritsch Berlin: a rövidhullám az orvosi gyakorlatban. Vetített képekkel. El- nökség.

Csütörtökön délelőtt tíz órakor temetik Hirschler prelátust

Cluj, november 18. Dr Hirschler József prelátus-kanonok holttestét este 11 órakor a Park-szantatóriumtól átszállították a Szent Mihály-templomba, ahol a szerdai nap folya- man több izben gyászistentiszteletet tartot- tak. A miséken a város lakossága tömege- sen járult a templomba az elhunyt kiváló főpap ravatalához.

Szerdán délután 6 óratól éjfélig a város katolikus egyesületeinek képviselői felváltva virrasztanak a ravatal mellett. A temetés csütörtökön délelőtt tíz órakor lesz a temp- lomból. A szertartást dr Vorbuchner Adolf püspök végzi. A megboldogult holttestét a házsongárdi temetőben édesanyja mellé helyezik.

A cluji katolikus egyházközség gyász- jelentést adott ki, amelyben e szavakkal hó- dol a nemeslelkű főpap emlékének:

„Három évtizedes lelkipásztori gazdag mű- ködéseknek nagy alkotásai örökké bevették nemes emléket az egyházközség közönségé- nek lelkébe, mely őt alkotó életének munkás napjaiban tisztelettel s szeretettel vette kör- rül, koporsójánál pedig a tiszta és őszinte részvét könnyeit hullatja.”

Meghívó. A cluji Zsidó Kórházgyesület folyó hó 19-én, csütörtök este 7 órakor a kórház irodahelyiségében folytatólagos igaz- gatóságú ilést tart, amelyre az igazgatóság összes tagjait ezután is meghívja. Tekin- tettel a tárgy fontosságára, felkérjük az igazgatósági tagokat, hogy azon okvetlen megjelenjen szíveskedjenek. A Kórház:gyesü- let elnöksége.

Végre javítják az utakat. Bucurestiből jelentik: Az utépítési hivatal programjának megfelelően a napokban hozzáláttak több ut- szakasz kijavításához. Remélhető ezután, hogy csökkenni fognak az autóbalesetek számai.

A nők után megfordulnak a férfiak, hogy gyakran kellemetlenül csalódjanak, mert

a mozgás, tánc, sport gyakran visszataszító testzsigort okoz. Többnyire mi magunk nem is érezzük, mert az ember szaglószerve minden- nemű saját szag iránt eltoppaltak, képtel- nek vagyunk a másokat zavaró kellemetlen illatot észrevenni. Nem akad senki, aki fel meri hívni figyelmét erre a kinos állapotra. A bajt megelőzendő, ajánlatos minden alka- lommal, mely izzadsággal jár, szagtalanító és frissítő valódi LYSOFORM lemosást használ- ni. A biztos hatású és megbízható LYSO- FORM csak zárt üvegben valódi, kimérve nem kapható.

A Paul Ehrlich orvosegyesület köz- gyűlése. Az orvoskamara választásnak is- méteit elhalasztása miatt a Paul Ehrlich Or- vosegyesület meghirdetett közgyűléseinek idő- pontját utóbb fogjuk kitűzni. Ezuttal ké- rem a tagok teljes számú megjelenését a f. hó 22-én déli 12 órakor tartandó orvoska- marai közgyűlésen. Dr. Goldbreger Ede, elnök.

A cluji Zsidó Nőegylet tea-délutánja. A cluji Zsidó Nőegylet vasárnap, folyó hó 22-én tartja első ezidei teadélutánját. A Nő- egylet nehéz, válságos hónapokat élt át és ma inkább, mint valaha, rá van utalva a jó- szíviségre és áldozatkészségre. A tea- délutánok hagyományos, kedves és nívós hangulata bizonyára fokozni fogja az érdekl- ödést mindazon karitatív problémák iránt, amelyeket a Nőegylet meg akar oldani.

U. F. E. előadás Timisoarán. A Timi- soarai Középiskolák volt növendékeinek Szö- vetségi e télen ismét folytatja az előbbi években bevált kulturelőadási sorozatát. Az évadnyitó előadást dr. Pap Ilés úv. elnök Lessing címen e hó 42-én, kedden este 9 óra- kor tartja a timisoarai Lloydklub nagyter- mében. Belépő díj nincs. A Szövetség tagjait valamint az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az elnökség.

szép lakás. boldogság.

nezz meg

SZEKELU és RETI

bütorgyár és állandó ki- állítását

BUKURESTI TGMÜVEŞ

TRAFIC IONESCUI

NIVÁNSÁGÁRA INVÍRODZU MEGAR- ZOTTANAT EREDETI RASZANIVUAL

UJ KELET Legújabb hírek

Vörösre festette a vér Madrid uccáit a tegnapi borzalmas bombazápor után

Több mint kétszáz halottja és hétszáz sebesültje van Madrid bombázásának a békés lakosság köréből. Kétszáz méternyi körzetben kórhalmazzá változott a Gran Via-bulvárd. A román követséget is bomba találta el

Németország és Olaszország elismerte a burgosí kormányt és visszahívta madridi követeit

A Havas egyik madridi tudósítója szerint a tegnapi bombázás halálos áldozatainak száma meghaladja a 200-at. A sebesültek száma 700 körül lehet. Számos bomba esett le az újságíró körül is, amint a telefonpalota felé közeledett. Félelmetes beszámolót nyújt arról a pusztításról, amit a felkelők repülői által ledobott óriásterpedók okoztak.

200 méternyi körzetben a Gran Via-bulvárd kórhalmazzá változott.

A telefonpalota egyik ablakán is beesett egy lövedék. A keletkezett tüzet elfojtották. A felkelők repülőit, amelyek a bombázást végrehajtották, kormányrepülőik támadták meg és egyiket közülük lelőtték. Egy másik felkelő repülőgépet elmenekült. Negyedórával később tüzérési bombázás vette kezdetét, aminek végetével az uccák sűrűsége képet nyújtottak. A járdákat vörösre festette a kiégett vér.

Egyes jelentések szerint a felkelők tegnap elfoglalták Delaro Vila de Sancta Cristinat és a madridi Rubio intézetet. A Velasquez-házat a kormányerők felmentették.

Madridi jelentés szerint a felkelők bombázása során bomba találta el a román követségi épületét is, amely súlyosan megrongálódott. A követség személyzetét 48 órával ezelőtt eltávolították, ugyhogy emberéletben nem esett kár. Egyik szomszédos házat telibe talált egy lövedék és kilenc lakóját megölte. Egy tegnap este 10 órakor kiadott közlemény szerint három kormányrepülő két ízben is bombázta az avilai repülőtérét és összetört egy 16 géppel telt hangárt.

Egy Cadixban közzétett kimutatás szerint a Madrid elleni offenzíva kezdete óta a felkelő csapatok 9000 katonája vált harcra készre. Az egyetemi vár elfoglalása óta a felkelők repülői 20 tonna robbanóanyagot dobáltak le az ellenséges hadállásokra.

Madridból ma délelőtt Constantin Zanescu román követségi tanácsos aláírásával értesítés érkezett. Zanescu egyetlen pillanatra sem hagyta el a követség épületét és részletekkel szolgált a követség bombázásáról. Közli, hogy szerencsére a követség egyetlen tagja sem sérült meg. Jean Th-Florescu, Románia madridi követe a francia-spanyol határon tartózkodik.

Ütközet folyt le a nyílt tengeren a felkelők és a kormány flottája között?

Saint Jean de Luzból keltezett távirat szerint tegnap reggel Pasajes kikötőjétől 20 tengeri mérföldre a nyílt tengeren ütközet folyt le a felkelők flottája és a kormány hadihajói között. A hirt egyelőre fenntartással közöljük.

Avilai felkelő jelentés szerint a felkelők tegnap reggel újabb rohamot intéztek az egyetemi vár ellen. Délelőtt 11 óra felé a támadás Cuatro Caminos irányába terelődött. A felkelők tért nyertek. A felkelő csapatok vezérkara teljes elégedettséget mutat a főváros meghódítását célzó hadműveletet illetően. A kormánycsapatok nemzetközi hadoszlopa megpróbálja feltartóztatni a felkelők előnyomulását a főváros nyugati részében levő parkban, de a felkelők megfutamították őket. Számos halott maradt a csatateren.

Későbbi jelentés szerint Varela tábornok seregének balszárnya Madridtól északnyugatra rohamot intézett a kormányerők ellen. Az utolsó 15 nap legfontosabb haditéte ez, amit hatalmas bátorsággal vittek keresztül. A felkelők délnyugaton színeltek támadást. A kormánycsapatok bedőltek ennek a csapdának és legjobb csapataikat abba az irányba vonták össze. Csúpan öt nap múlva támadtak északnyugatról a felkelők, de meglepetésszerűen és tankok által támogatva. Dacára a kormányerők ellentámadásainak, megvetették lábukat és kapcsolatot teremtettek a Manzanares folyó mindkét partján táborozó csapatokkal között. Így Madrid meghódításának legerősebb akadályát, a Manzanares fo-

lyót leküzdötték (?)

Mai jelentés szerint több harcokos behatolt Madrid Rupertó Chapi nevé uccájába, a főváros északkeleti részében.

A Havas úgynökség tangeri jelentése szerint a felkelő hatóságok folytatják a marokkói benzölőttek sorozását a spanyolországi hadműveletek számára. Eddig több mint 25 ezer embert soroztak be.

A burgosí kormány mindenáron meg akarja akadályozni a kormány számára történő fegyverszállításokat

A Havas liszaboni jelentése szerint a burgosí kormány tudatta az összes hatalmakkal, hogy kénytelen minden rendelkezésére álló eszközzel közbejeleni annak megakadályozása végett, hogy a már nyitlan történő fegyver- és hadianyagszállításokat megakadályozza. Barcelona kikötőjében ugyanis különböző zászlókat kintülő, de rendszerint orosz vagy spanyol hajók nagymennyiségű hadianyagot tesznek partra. A Barcelonában jelenleg tar-

tózkodó összes idegen hajókat felszólította a burgosí kormány, hogy a legrövidebb időn belül távozzanak el onnan, hogy a hadműveletek folytán esetleges kárt ne szenvedjenek. A burgosí kormány ajánlja a Barcelonában tartózkodó idegeneknek és polgári lakosság-nak, hogy vonuljon ki a város területéről és különösen a kikötő környékéről tartsa távol magát.

Moszkva, november 18. (Radór). A Vtoraja Piatletka hajó kapitánya közölte a szovjet-hatóságokkal, hogy hajóját, valamint a Petrowski gőzöst is a spanyol zendülő hatóságok átkutatták. A moszkvai lapok szerint ezen aktus célja valószínűleg nemzetközi komplikációk előidézése.

Madrid, november 18. A Havas délután öt órakor a követségi távirati jelentést adta:

Egész éjjel és a délutáni órákig heves gyalogsági harcok dúltak a francia híd körül, ahol a marokkói csapatoknak néhány pozíciót sikerült elfoglalniok. A támadóknak az a taktikája, mely be akarja keríteni a kormány

erődítéseit és északon akar behatolni Madridba, eddig még nem sikerült. A felkelők olyan sűrű sorokban támadnak, hogy a puskatüzek rendkívül sokat találnak el közülük. A köztársasági katonai hatóságok nagy reményeket fűznek a katalóniai és valenciai rendkívül nagyszámú és jól felszerelt segélycsapatokhoz. A tüzérési harc változatlanul folyik. A kormánycsapatok új ágyukat dobta harcba, amelyek állandóan nyugtalanítják a támadókat.

Madrid védőbizottsága délután a következő hivatalos közleményt adta ki:

A város bombázása egész éjszakán át tartott. Többek között leégett a Libertad című lap nyomdája és Alba herceg palotája, amely felbecsülhetetlen értékeket képviselt és amelyet még meg lehetett őrizni. Szerdán d. e. szüneteltek a bombázások. Az egyetemi vár körzetében a gyalogsági harcok folytatók, minden változás nélkül. A madridi front többi szakaszain nem történt semmi említésre méltó. A kormányparti repülőik sikeresen bombázták a felkelők állásait.

Németország és Olaszország elismerte a burgosí kormányt

Berlin, november 18. A német kormány ma hivatalos közleményt adott ki, melyben közölte, hogy elismerte Franco tábornok burgosí kormányát. Burgosban követséget állított fel és visszahívta madridi követét.

Ugyanebben az időpontban jelent meg az olasz kormány kommunikéje is, mely szintén bejelentette a burgosí kormány elismerését és a madridi követ visszahívását. A közlemény a határozatot azzal indokolja, hogy Franco már az ország háromnegyed részét birtokolja és így a tényleges hatalmat gyakorolja.

Még mindig tisztikart választ a parlament

Bucuresti, november 18. A kamara mai ülésén Vantu, a felirati javaslat előadója terjesztette elő indítványát, majd megválasztották háznapgyökká 94 szavazattal Nastat és 80 szavazattal Gellett. Azután megkezdtek a titkárok kijelölését.

A szenátusban Nistor több nemzetközi konvenciót terjeszt elő ratifikálás végett. Vasutügyi és hajózási egyezményekről van szó.

D. R. Ioanitescu kérdi a szenátus elnökét, küldött-e meghívókat a jugoszláv és csehszlovák szenátusi elnököknek a december 1-i ünnepségeken való részvétel végett.

Jecheanu a kultuszminiszterhez intéz interpellációt Gurie metropolita ügyében. Tiltakozózik azon módszer ellen, ahogyan a főpap ellen eljárta.

Ciugureanu közbelép közölve, hogy a kérdés az igazságügyminisztérium előtt fekszik. Néhány vajdista szenátor közbeküldés, zaj keletkezik, majd Purcareanu elnök helyreállítja a rendet.

Stoicescu, a választásfelirat előadója, felolvassa jelentését.

A szenátus a következő összetételű felirati bizottságot választotta meg: Maxim N., Valer Roman, C. Stoicescu, C. Cruleanu és I. Boeriu. Előadó C. Stoicescu. A mai ülésen fel is olvassák a szenátus választás a trónbeszédre, majd 23-ig szünetet vesz ki magának a felsőház.

A Capitala tudni véli, hogy az egyes pártok részéről a felirati vitában a következők fognak felszólalni: nemzeti parasztpárt Madgearu, agrárpárt Argetoianu, nemzeti keresztény párt Goga, radikálpártus párt Iunian, vajdista párt D. R. Ioanitescu és Voicu Nitescu.

Az Ugri új vezérigazgatója. Az Ugri vezérigazgatói tisztséget Mircea szenátor elhárította révén megürült. A gyáriparosok egyesülete most ezt a tisztséget Gh. Gheorghiu-val töltötte be, aki tegnap lemondott kereskedelmi államtitkári tisztségéről.

St. Zweig: **Maria Antoinette** két kötet. Prop. kiadás. 570 lap, füze 99 lejt. LEFAGE-nál Cluj. Postán utánvétellel.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 8-61.

CENZURAT

A moszkvai német követ és Litvinov vitája az oroszországi letartóztatásokról

A követ kijelentette, hogy nem hisz a letartóztatottak bűnösségében

Moszkva, november 18. Schullenburg fő Németség követje magyarázatot kért a moszkvai kormánytól a német állampolgárok letartóztatásának okairól. Litvinov külügyi miniszter közölte Schullenburggel, hogy a letartóztatottakat fasiszta propagandával, kémkedéssel és terrorizmussal vádolják. A továbbiakban Litvinov elmondotta, hogy az egész országban jól megszervezett nemzeti szocialista sejteket találtak, amelyeket Né-

metországból irányítottak és amelyek a szovjetországi törvényeibe ütköznek. Ezt a szovjetunió nem tűrheti el.

A német követ beismerte, hogy valóban számos országban léteznek német nemzeti szocialista szervezetek, de Oroszország kivétel képez ez alól, mert itt soha nem létezett német nemzeti szocialista szervezet. A követ kételyeit fejezte ki a letartóztatottak bűnössége felől.

A kisantant-államok parlamentjeinek képviselőit is meghívták a román parlament december elsejei diszülésére

Fényes Ünnepekkel ünneplik meg az egyesülés 18-ik évfordulóját. Részleges amnesztia is lesz december 1-én

Bucuresti, november 18. (Az Uj Kelet tud.) A külpolitikai helyzetre való tekintettel a kormány az eddigieknél is ünnepesebb keretekben akarja megünnepelni december elsejét, Transilvania és Banatnak a régi királysággal való egyesülését. A kormány erre vonatkozólag körrendeletet adott már ki és az összes iskolák fényes keretek között fognak megemlékezni az egyesülésről. Emellett a parlament diszülést is fog tartani, amelyet pazar külsőségek között szeretne a kormány megrendezni és meghívja arra a kisantant államok parlamentjeit is. A tegnapi miniszterközi értekezlet után a kamara és szenátus elnökei a következő szövegű táviratot intézték a csehszlovák és jugoszláv képviselőházak, illetve szenátusok elnökeihez.

„December elsején a román parlament diszüléssel ünnepli Transilvania és Banatnak az anyaországgal való egyesülését 18. évfordulóját. Az emlékünnepe fényes és jelentőségét emelné, ha a többi kisantant államok parlamentjeinek képviselői is megjelenének. Van szerencsénk tehát önöket meghívni, vegyenek részt a disz-

ülésen, minél nagyobb számban. Jelenlétiük ismételt bizonyítékát adná a három kisantant állam népeit egymáshoz fűző őszinte barátságának és szövetségük tartósságának. A román parlament és a román nép türelmetlenül várja az önök Bucurestibe érkezését, hogy testvéri fogadtatásban részesíthesse önöket és kifejezhesse önök előtt mély baráti érzelmeit és odaadását. Lapedatu szenátusi elnök, Saveanu kamarai elnök.

December elsején a király amnesztiát és közkegyelmet gyakorol egyes, a kormány által előterjesztett esetekben.

Megbízható, elegáns és olcsó

ruhát csak

Silberger Ernő

ujjonnan megnyílt uridivat szabószalonja készít C. Reg. Ferdinand 2/a Dus szövetraktár. Platsintár felett.

Taxa plátit No. 2
10. Tele Havonta
évre 603, egész félévre 12, egész detések díjazás KELET az erdélyi dóság egyetlen po Ckkekink utánnyom rás megjelölésével

Különös neve

Nemrégiben vasut Galajiban. A szerb bucaresti cuzista r levő „lándzsás“ es A vasuti szerenc nélet közül a sajtó vele, hogy milyen zekben a lándzsás ténypárt eszmekör A párt jelszava: Az egyik lándzsás suttogta: Izbanda. A cuzista sajtó Reinhold Stelter. Öszintén sajnál minden emberi élet is akar s'm eml beszéd jenni az felett.

Mindössze csak a az „idegenek“ elle élcspatában, a l szepelhetnek ilye Vajjon lehet-e Stelter?

Az a párt, ame irtani az ország mánoznak valló z gen hangzása örm név ellen hisztériá gon ágnak, ha le Reinholdok szerep

Nem az első es gokat kell rítézz dícsőségére Vaida a mozgalom anya bankkormányzó fi g'loff névre hall pedig a nemzeti p bizonyította rá, ho

Es ezek a nem r minden „idegen“ akarják megfiszti mániát — nyilván maszaukat leplezz időkben.

Olasz-angol

Alábbi cikket Tagésztetung fő angol „gentleman“ „Mindig számok propaganda szer olasz barátság eg zódn. Azonban né a végnek a kezd zék.

A Duce legutó izgatott Anglia el a diplomácia me De tudjuk azt, k niszter az alsóh használt Olaszor gal szemben. Ez Mussolininak azt lyt Ward Price Angliához, hogy gerre vonatkozó ment-t.

Kétségtelen, h London között t dolog ugy néz intézheti el Olas izlése szerint, mégis kétségge lam között.

Most jön azoz Harmadik Birod követei után t megkötése ell azokhoz a meg Ciano berlini ut Berlin borzas gát. Annál is olasz barátságok akarták eladni son, a Figaro vezérékkirója a nappal ezelőtt prominens ang Londonderry táb francia-angol-né Olaszország kiz lység bizonyko félelme meg ink gának“.

Az olasz dip